

Beleidsplatform

25-06-2024

+11,00.00

Agenda

Deel 1 – Markttoezicht

- ▶ Sociaal rapport 2023 (Kris)
- ▶ Marktrapport 2023
 - ▶ Ontwikkelingen markt energieleveringen (Evy)
 - ▶ Elektriciteits- en aardgasprijzen (Mieke)
- ▶ Nieuwe regelgeving rond facturatie en informatieverlening door leveranciers (Sarah)

Deel 2 – Technische regulering

- Toegangscontract (Didier)
- Consultatie TRDE & TRPV (Marc)

Drankje



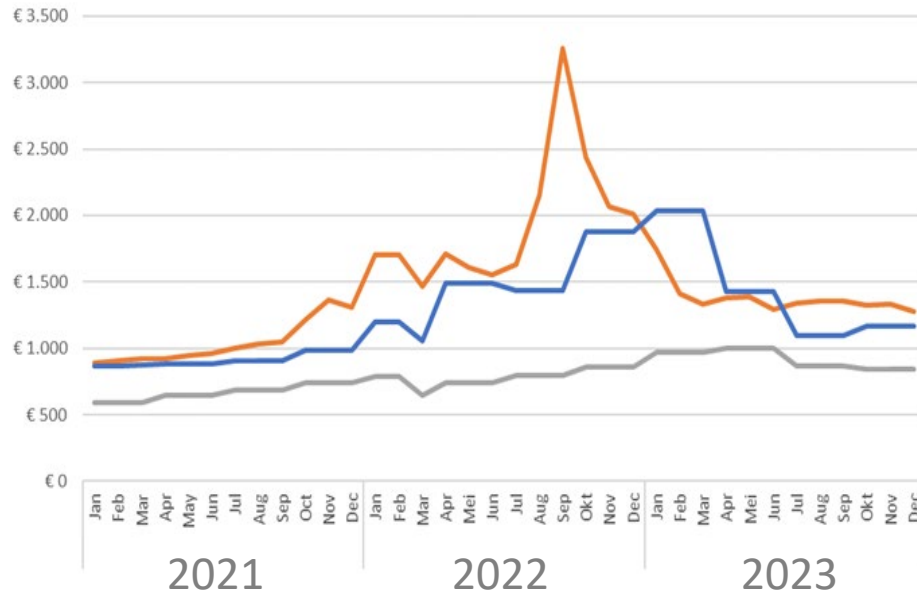
Markttoezicht

**Technische
regulering**

Sociaal rapport 2023

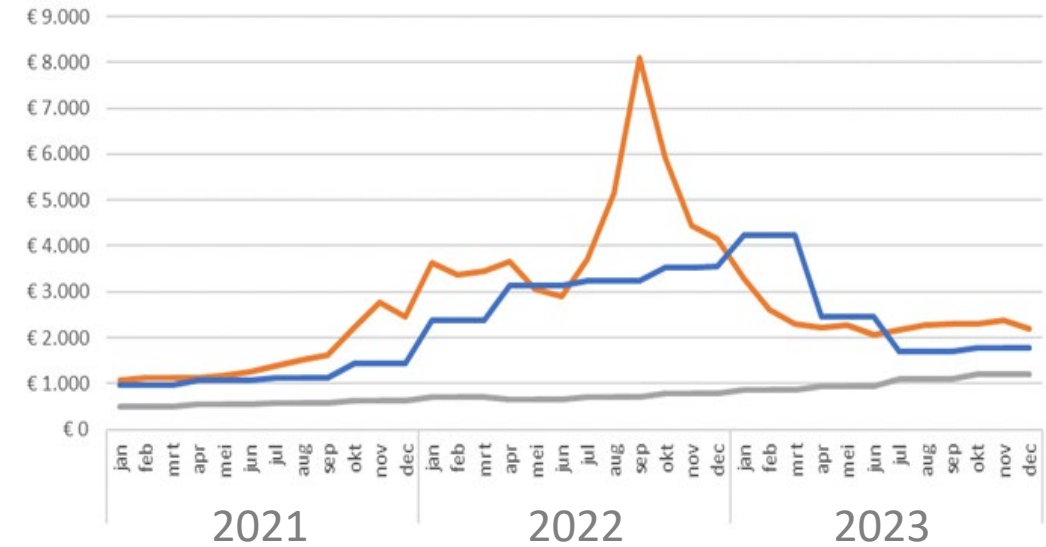
Context Sociaal Rapport 2023

Evolutie prijzen/tarieven (elektriciteit)



Gem. commerciële prijs
Standaardtarief
netbeheerder
Sociaal tarief

Evolutie prijzen/tarieven (aardgas)



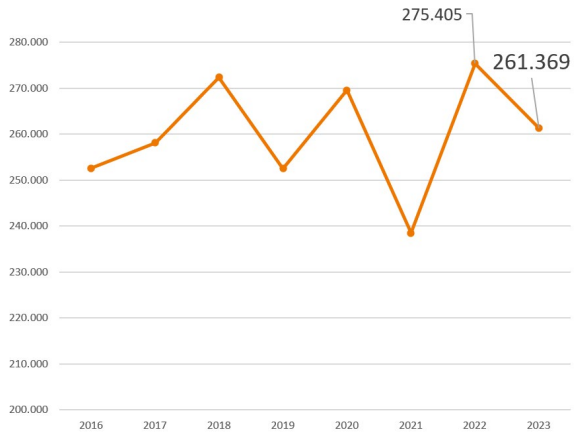
PwC-studie in opdracht van FORBEG:

- **'Energy effort rate'** daalt van 8,8% in januari '23 naar 5,3% in januari '24
- Vergeleken met de buurlanden is in België het aandeel van energie-uitgaven het kleinst

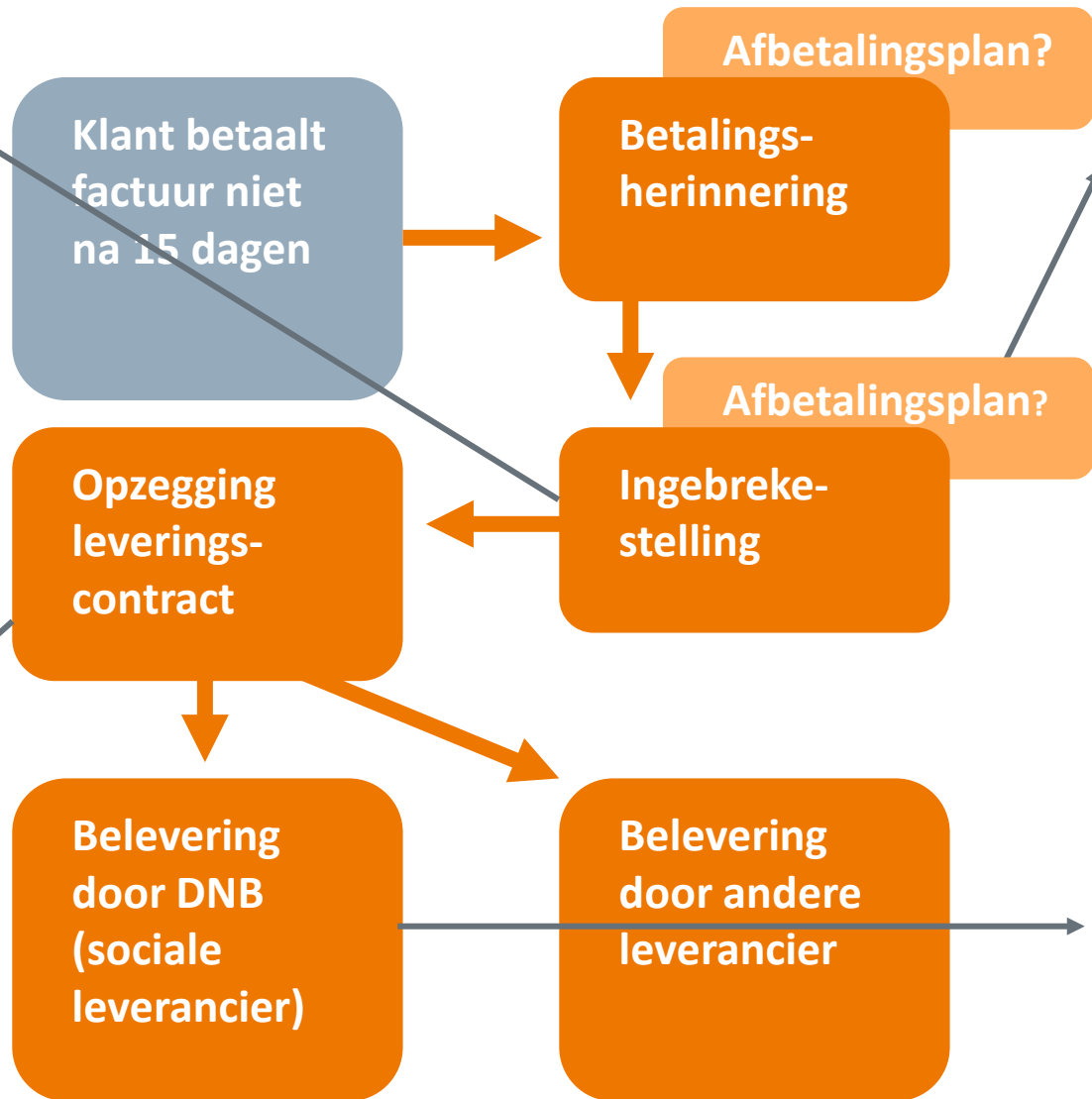
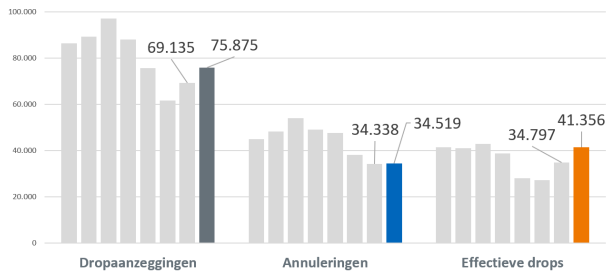
Commerciële leveranciers

Wanbetalingsprocedure commerciële markt

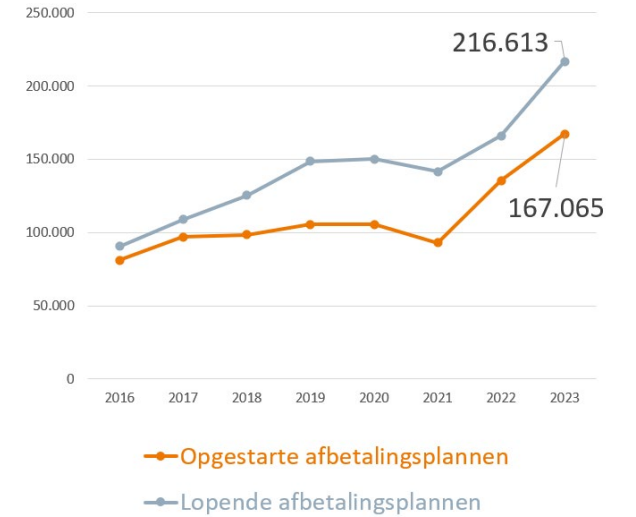
Stap 1: ingebrekestelling



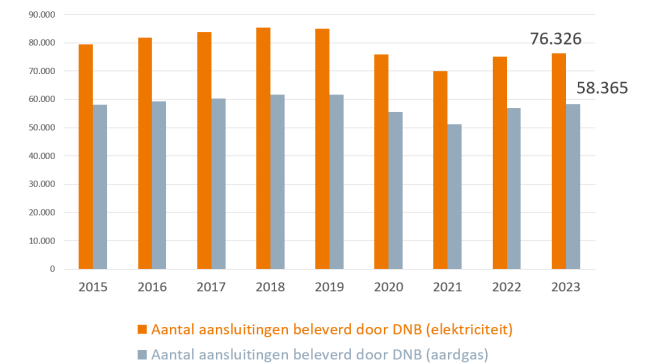
Stap 3: opzegging



Stap 2: afbetalingsplan

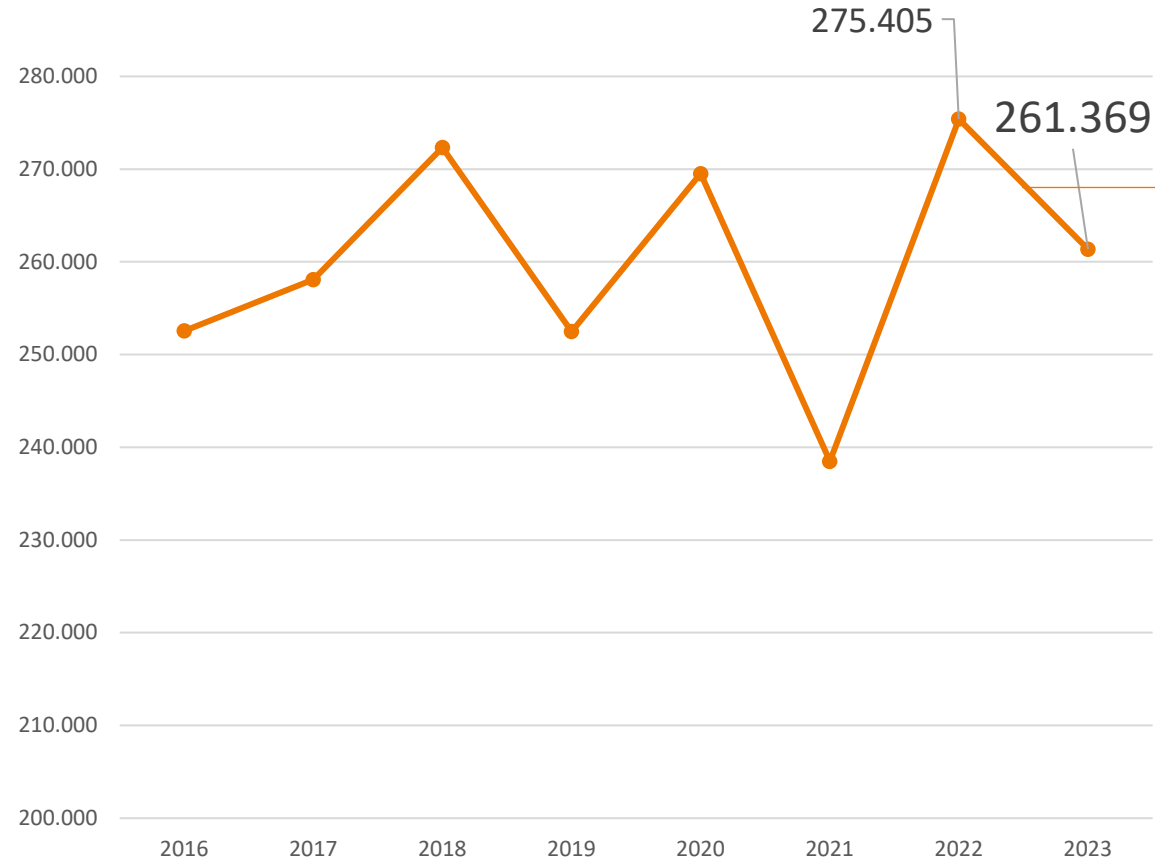


Stap 4: levering door DNB



Stap 1: ingebrekestelling

Leveranciers

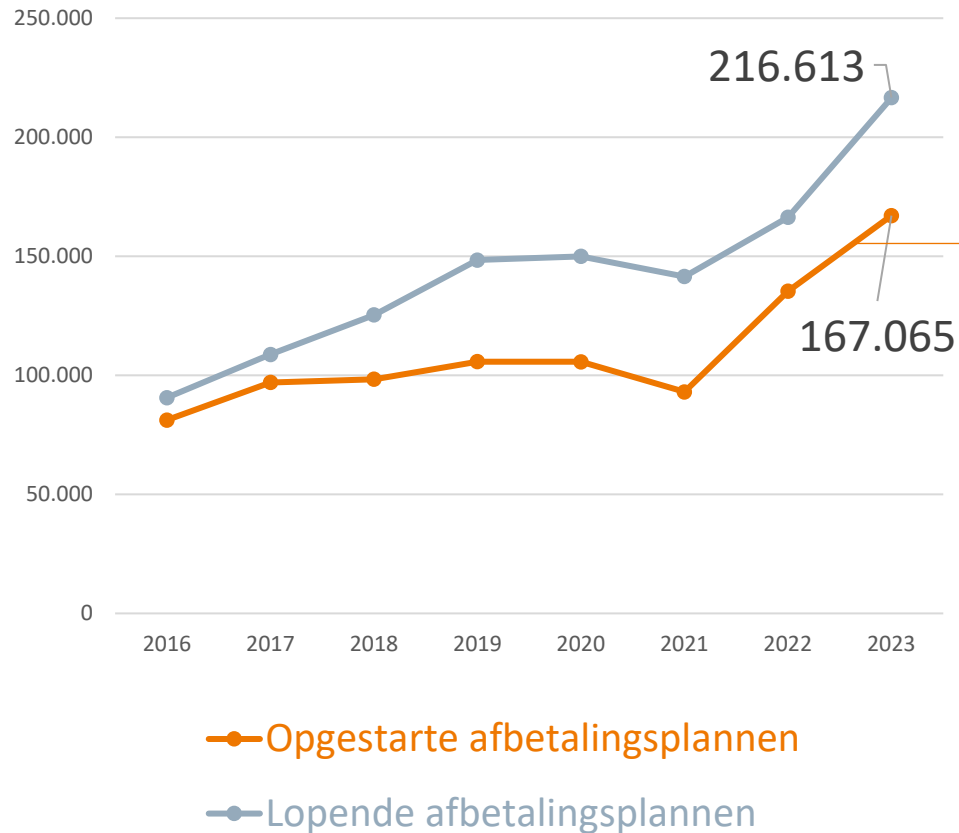


Daling ten opzichte van 2022

- Bij de meeste leveranciers is het relatieve aantal ingebrekestellingen in 2023 verminderd

Stap 2: afbetalingsplan (1/2)

Leveranciers



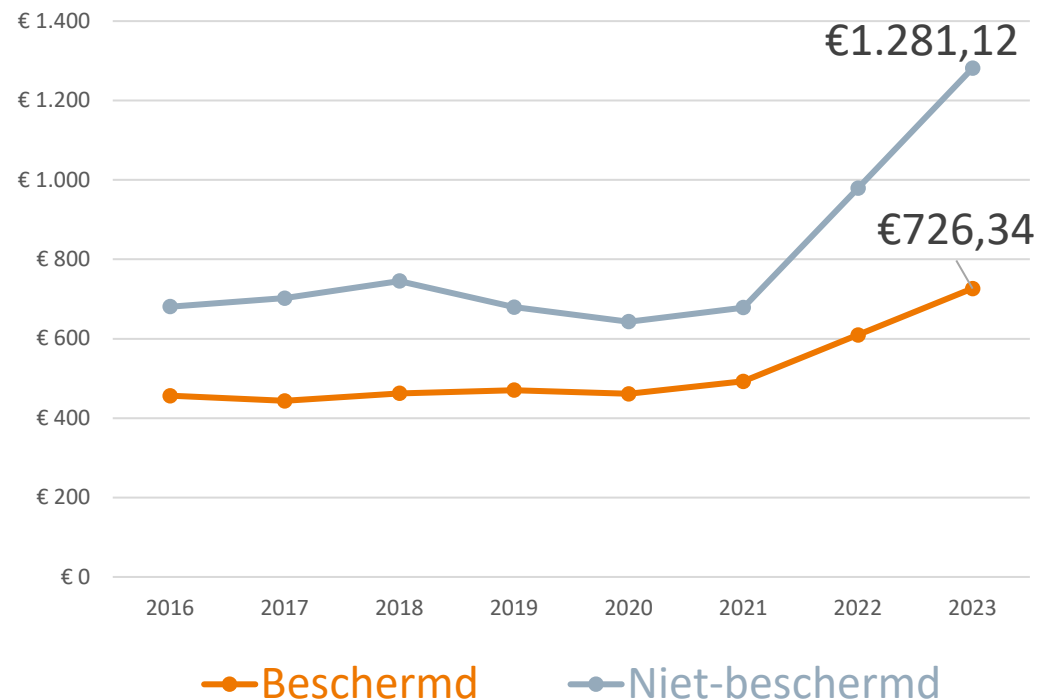
Het relatieve aandeel opgestarte afbetalingsplannen daalt bij het merendeel van de leveranciers

Er werden **nooit eerder meer afbetalingsplannen opgestart**

- Bij een aantal grotere leveranciers nam het aantal opgestarte afbetalingsplannen toe

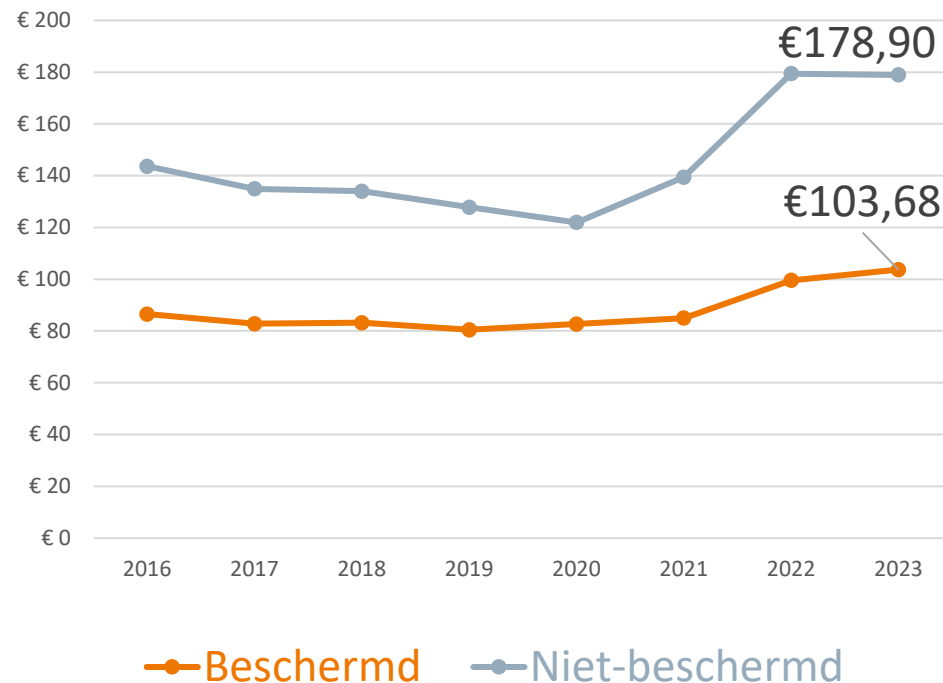
Stap 2: afbetalingsplan (2/2)

Gemiddelde uitstaande schuld



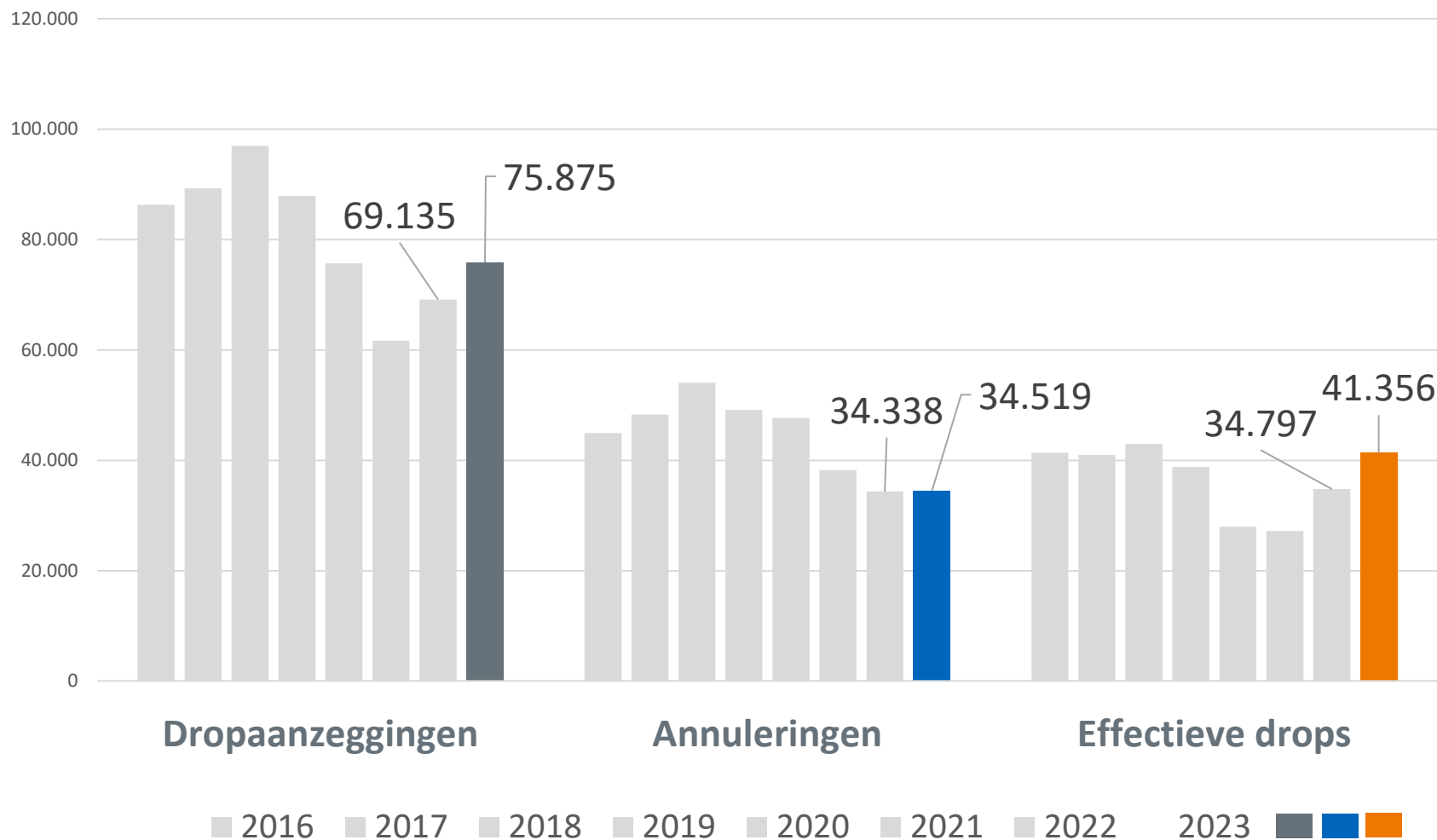
De termijn om de uitstaande schuld af te lossen steeg ook voor het tweede jaar op rij (7,3 maanden)

Gemiddeld afbetalingsbedrag



Het gemiddeld maandelijks te betalen bedrag bleef **stabiel**, ondanks stijging van de gemiddelde uitstaande schuld

Stap 3: opzegging wegens wanbetaling* | Elektriciteit



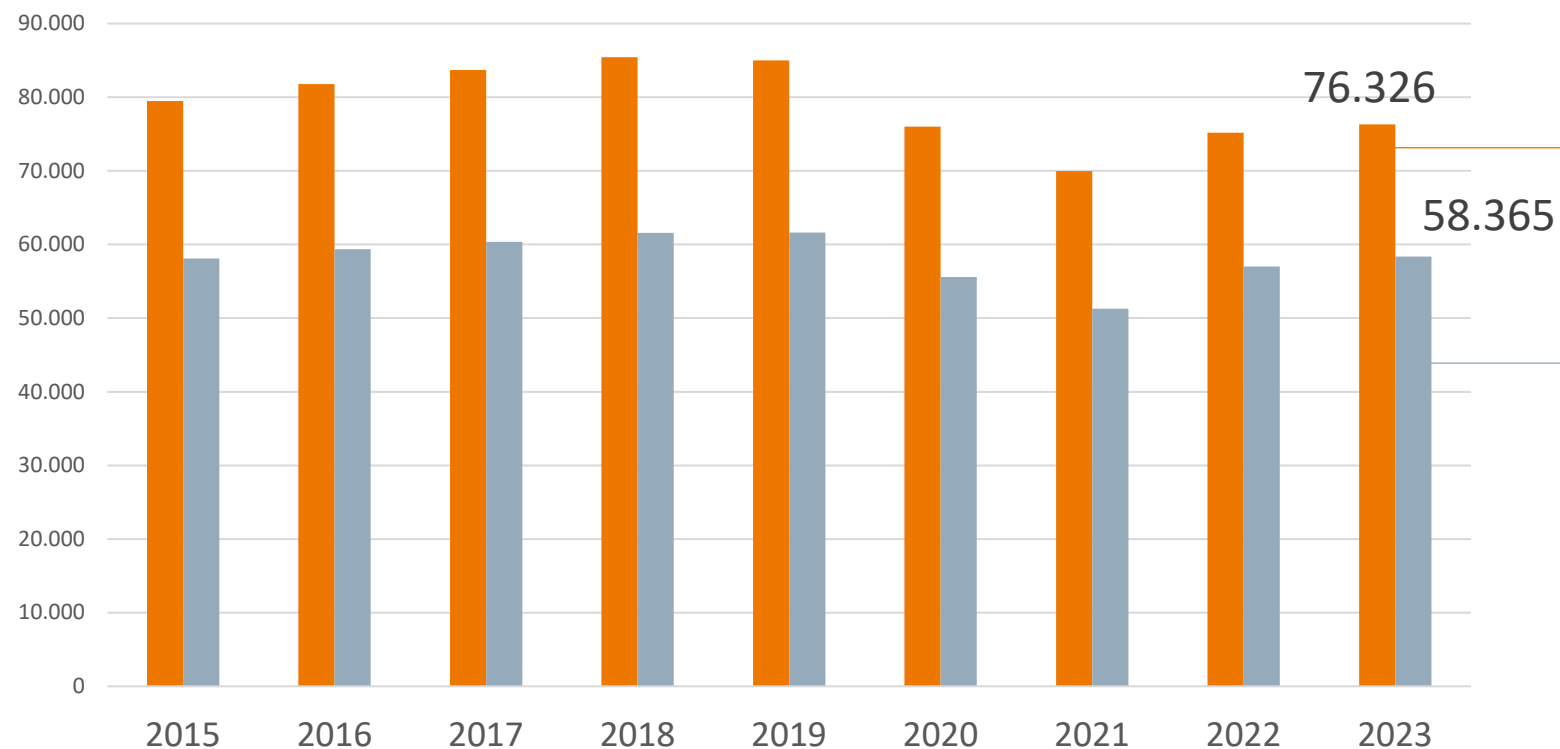
Stagnatie aantal **annuleringen**
Oorzaak: verkorten opzegtermijn
van 60 naar 45 dagen
(aanpassing Energiebesluit)

**Hoog aantal effectieve
opzeggingen** in 2023

* zoals gerapporteerd door DNB

Stap 4: klant bij sociale leverancier

Evolutie klantenportefeuille sociale leverancier



Portefeuille sociale leverancier stijgt licht:

Elektriciteit

76.326 huishoudens t.o.v.
75.165 huishoudens in 2022

Aardgas

58.365 toegangspunten t.o.v.
57.008 huishoudens in 2022

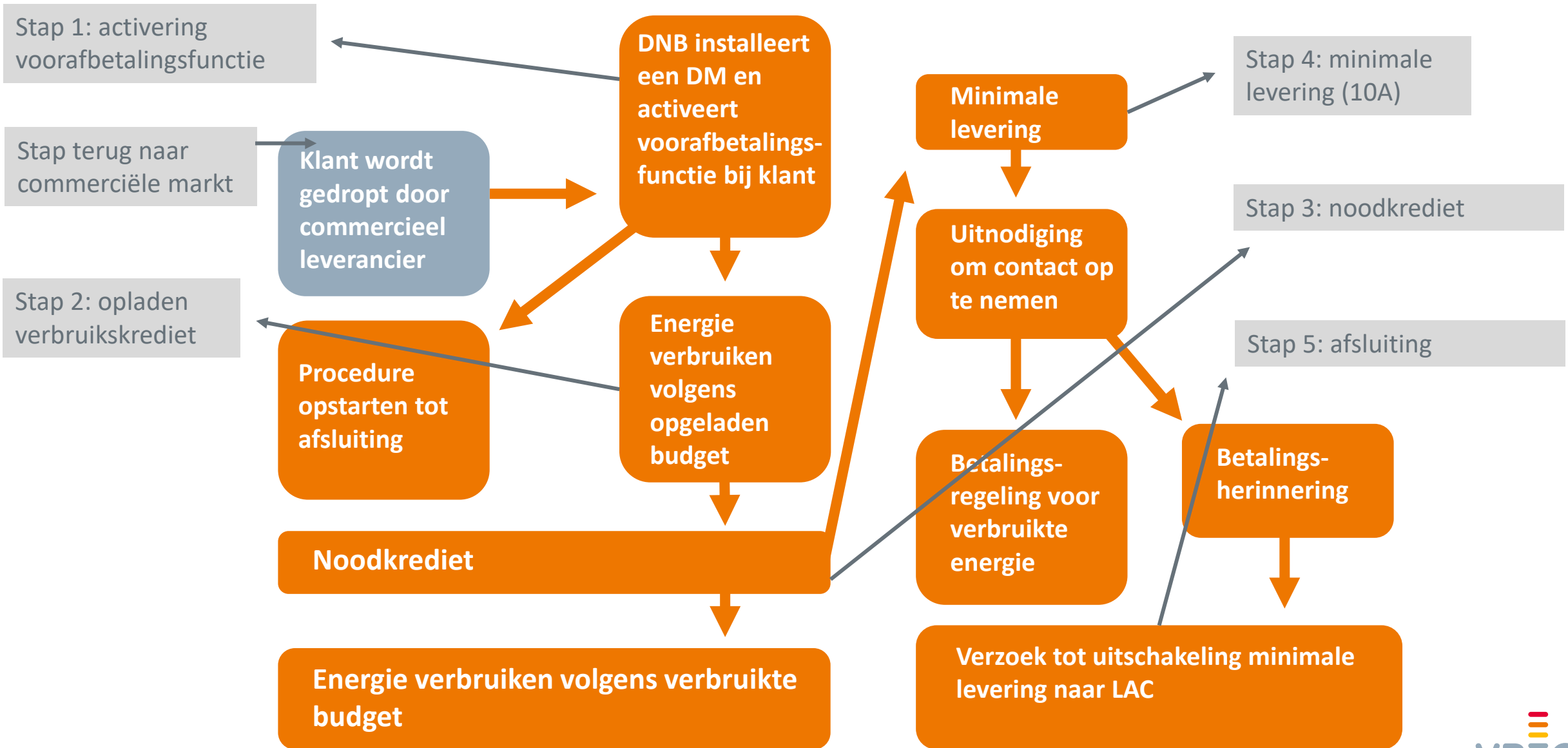
► Ongeveer **81.000 gezinnen** zijn klant bij sociale leverancier voor elektriciteit en/of aardgas

■ Aantal aansluitingen beleverd door DNB (elektriciteit)

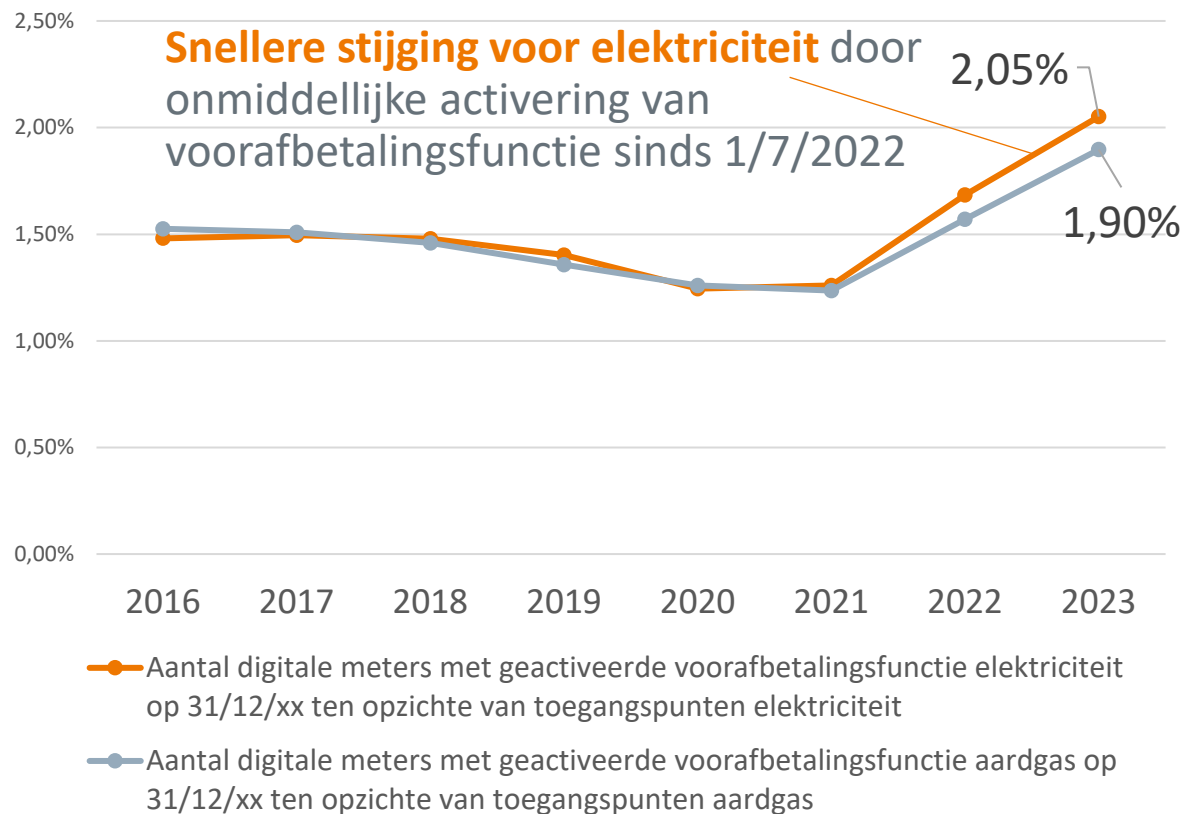
■ Aantal aansluitingen beleverd door DNB (aardgas)

Sociale leverancier

Wanbetalingsprocedure sociale leverancier (elektriciteit)

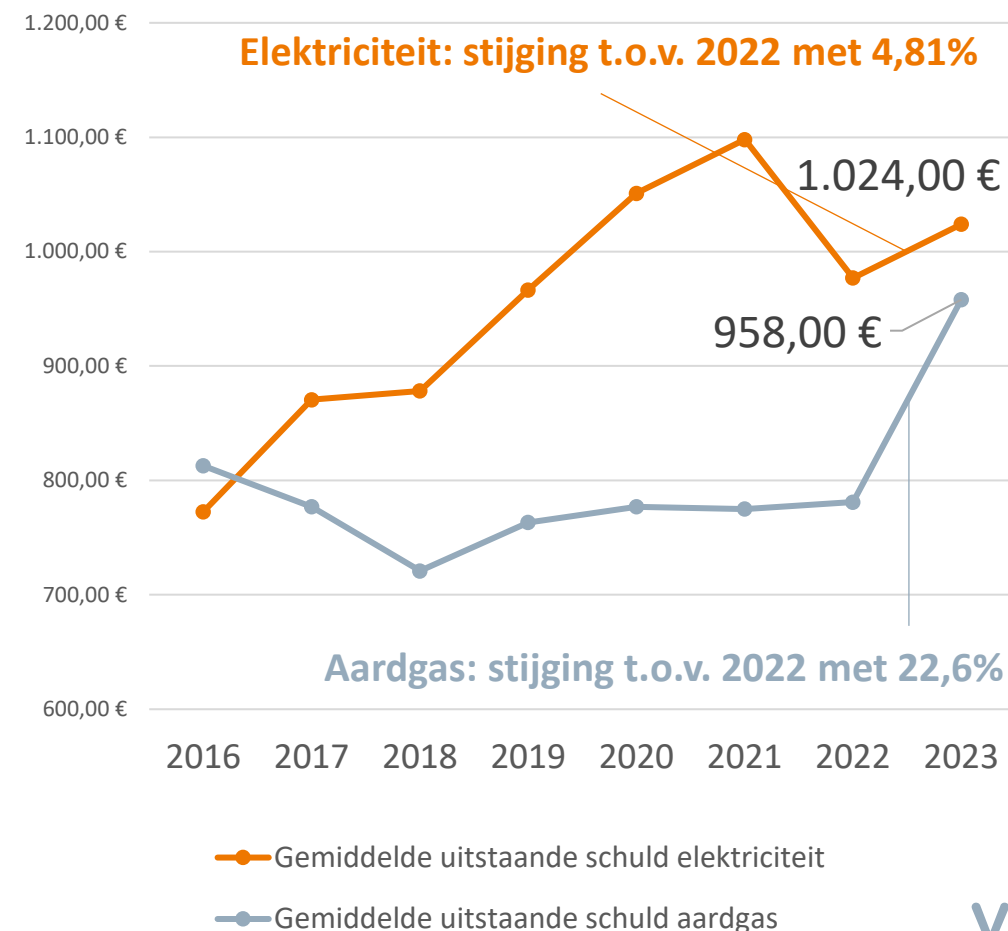


Stap 1: activering voorafbetalingsfunctie (1/2)



Op 31 december 2023 hadden **22.850** van de meters met voorafbetalingsfunctie voor elektriciteit en **16.472** van de meters met voorafbetalingsfunctie voor aardgas **geen openstaande schuld meer**.

Effect onmiddellijke activering voorafbetalingsfunctie op uitstaande schuld:



Stap 2, 3 en 4: opladen, noodkrediet en minimale levering

Enkele cijfers:

► Prepaid

Gemiddelde duur tussen activatie Prepaid functie en eerste oplading:

- Elektriciteit: **29 dagen**
- Aardgas: **32 dagen**

► Noodkrediet

Aantal afnemers die in 2023 gebruik maakten van het noodkrediet:

- **61.697** afnemers van elektriciteit
- **37.348** afnemers van aardgas

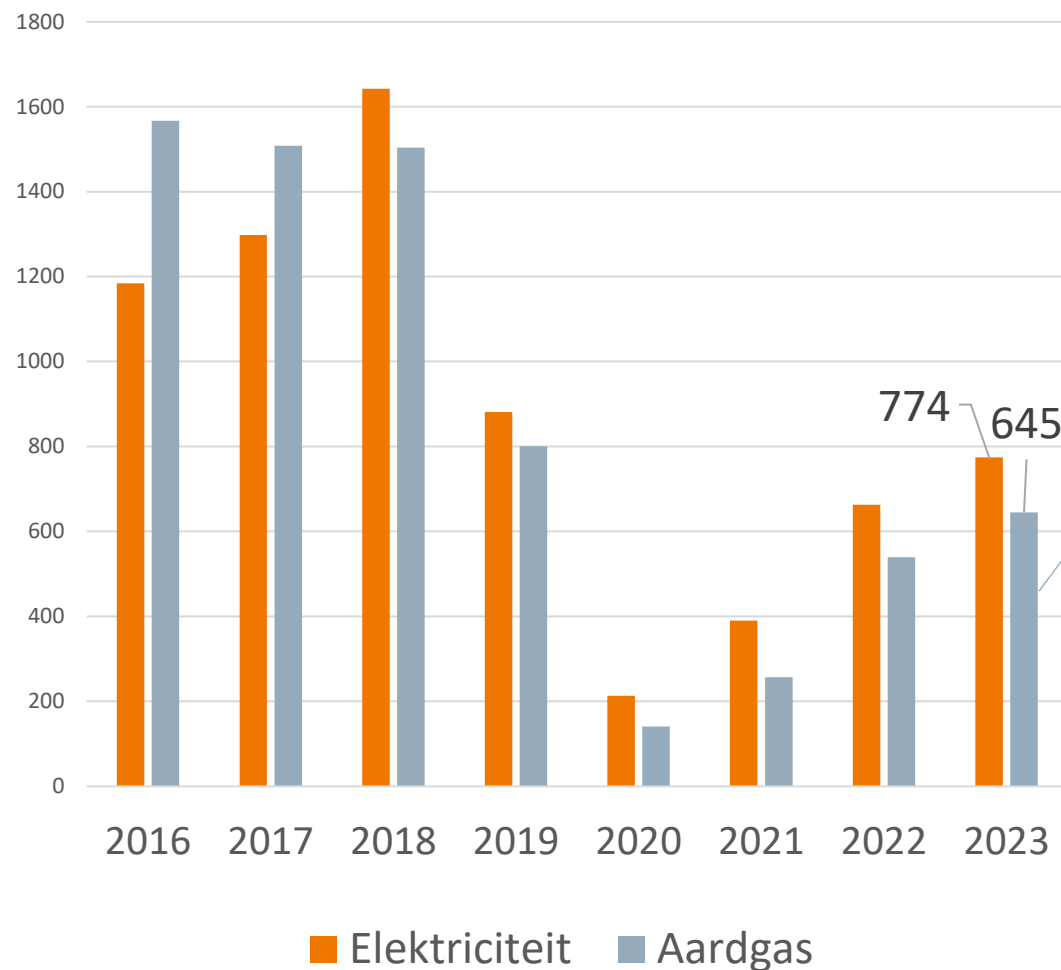
► Minimale levering

Aantal afnemers die overschakelden naar de minimale levering elektriciteit van 10 ampère zonder dat de afnemer zelf één oplading heeft gedaan:

- **8.606** afnemers

Stap 5: afsluiting

Afsluitingen na LAC-advies



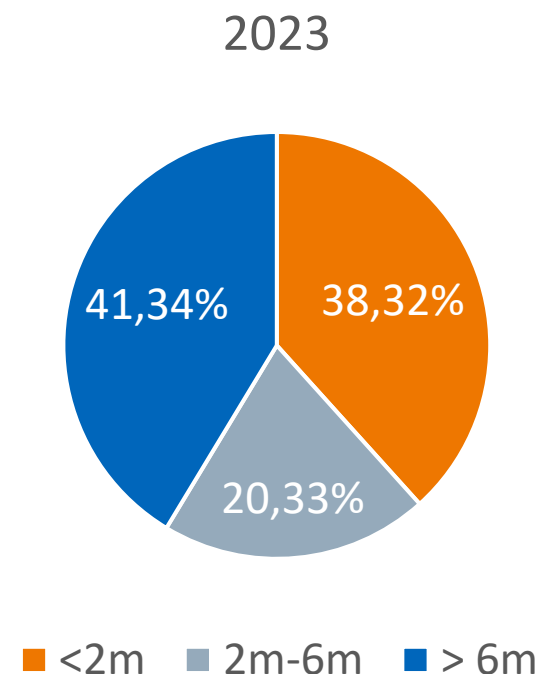
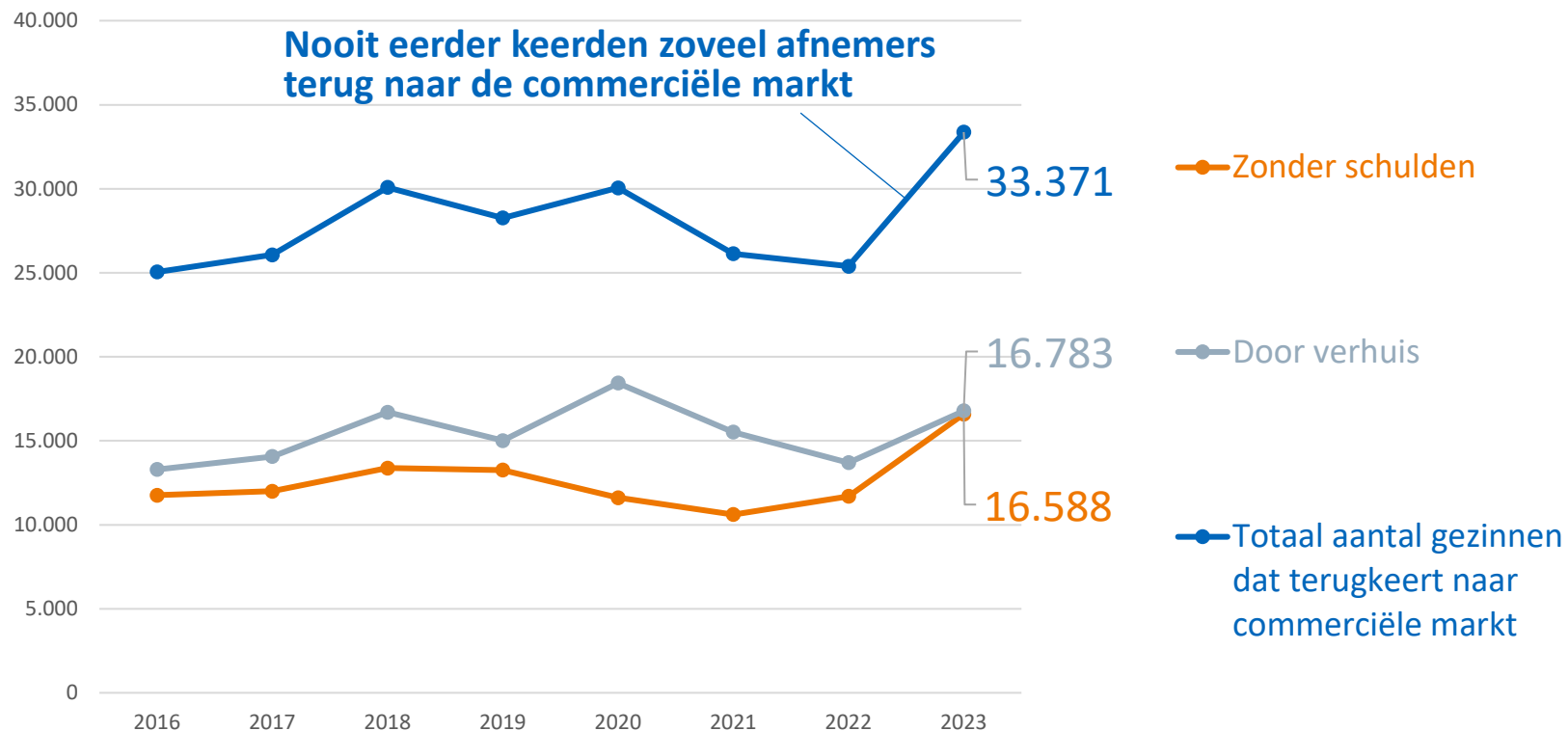
Weigeren toegang tot de meter blijft belangrijkste reden voor afsluiting

- ▶ Meer afsluitingen omdat afbetalingsplan niet wordt nageleefd

Aardgas: sterkere stijging dossiers n.a.v. wanbetaling:

- Geen onmiddellijke activatie voorafbetalingsfunctie
- Problemen bij activering voorafbetalingsfunctie
 - Verhoogd risico op schuldopbouw
- ▶ Afsluitingen d.m.v. oplaadblokkade:
 - 211 elektriciteitsmeters
 - 255 aardgasmeters

Stap terug naar commerciële markt



- ▶ Voor het tweede jaar op rij stijgt het aantal afnemers dat zonder schulden terugkeert naar de commerciële markt
- ▶ Voor het tweede jaar op rij keren afnemers sneller terug naar commerciële markt:
 - Effect SODV-wijziging (verkorting opzegtermijn)
 - Ontradend effect standaardtarief
 - Onmiddellijke activering voorafbetalingsfunctie

Conclusies

Effect van prijsstijgingen 2022

is in 2023 zichtbaar in commerciële markt

Stijgingen bij enkele (grote) leveranciers (ingebrekestellingen, afbetalingsplannen, opzeggingen) hebben **significante impact op totaalcijfers**

Gemiddelde uitstaande schuld nam toe in commerciële markt en bij sociale leverancier, maar er zijn **lichtpunten**:

- Gemiddeld terug te betalen bedrag per maand bleef stabiel t.o.v. 2022
- Onmiddellijke activering voorafbetalingsfunctie bij sociale leverancier beperkt schuldopbouw
- Uit maandelijkse rapportering blijkt dalende trend vanaf tweede jaarhelft van 2023

Meer en snellere terugkeer naar commerciële markt

Potentieel van **digitale meter** om energiearmoede te monitoren en te remediëren verder benutten

Q&A

Marktrapport 2023

Ontwikkelingen markt energieleveringen

Leveranciers op de markt | 2023

2 nieuwe leveranciers



frank
energie

Leveranciers
met
leveringsvergunning

34 (elektriciteit)
28 (aardgas)

eind 2023

3 opgeheven leveringsvergunningen



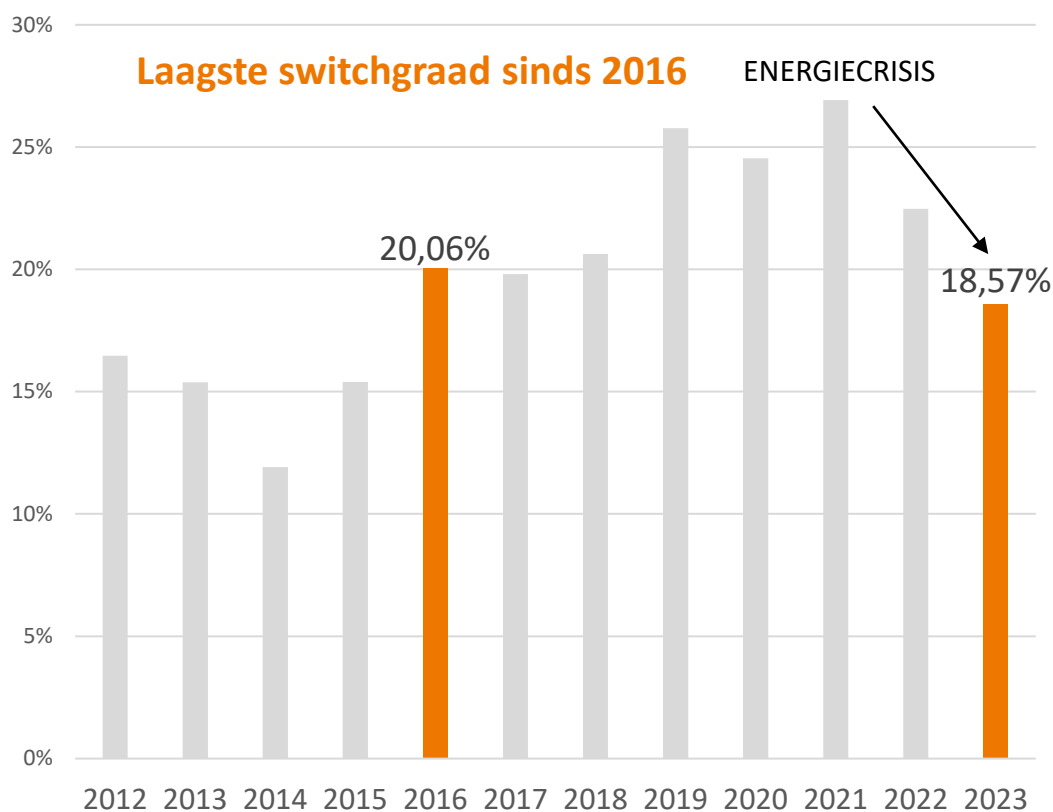
*Energie.be**

EOLY

* fusie door overneming van Energie.be door Essent Belgium, inclusief naamswijziging naar Energie.be

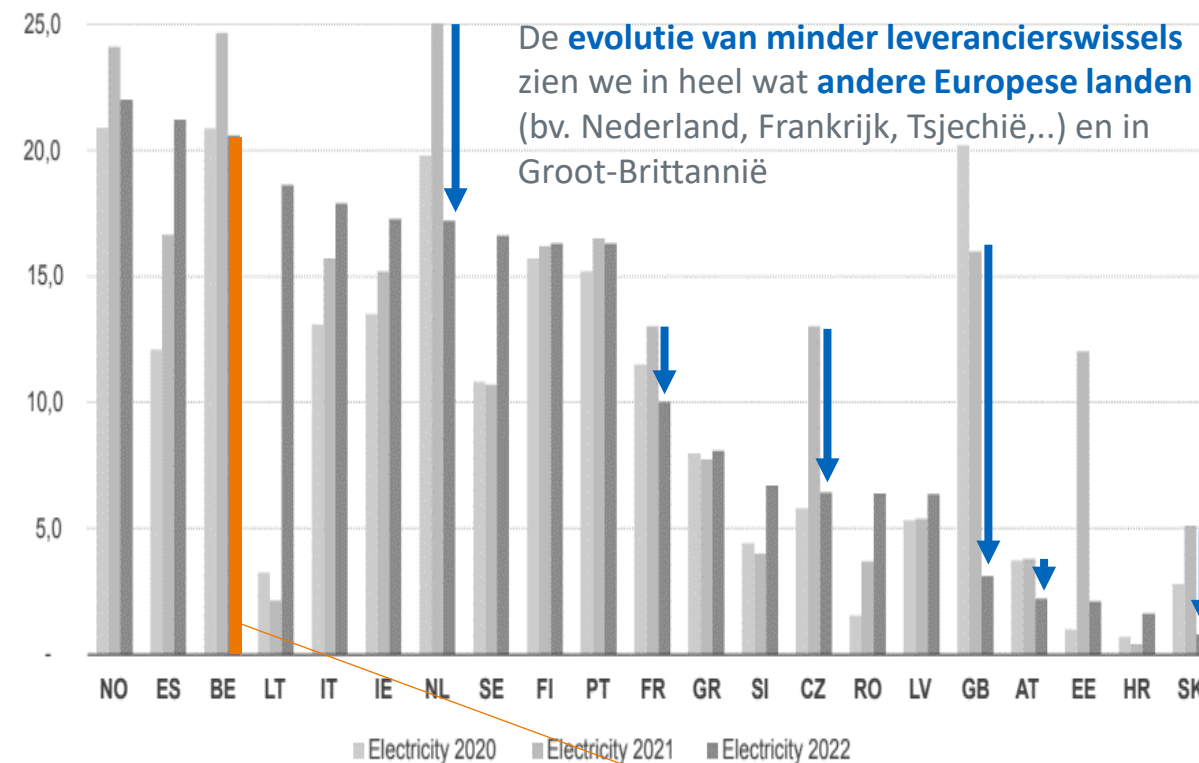
Leverancierswissels | Elektriciteit

Switchgraad Vlaanderen



- Afnemers blijken in de **nasleep van de energiecrisis** minder bereid om van leverancier te wisselen

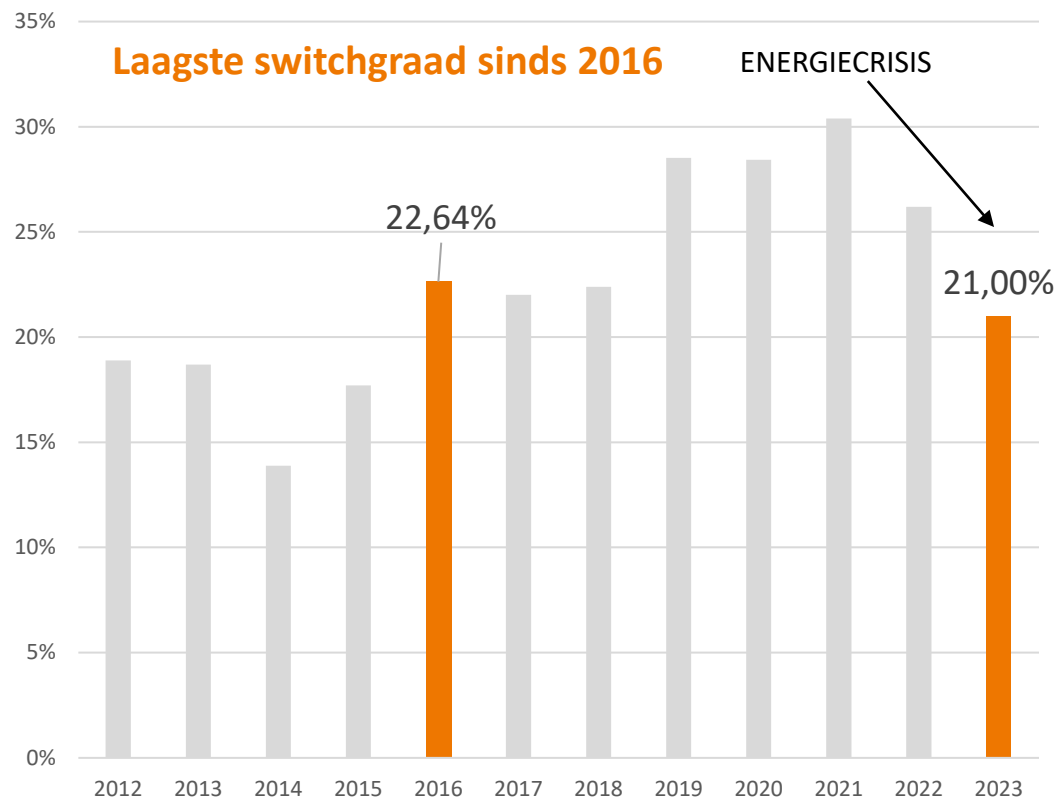
ACER-CEER 2023 Market Monitoring Report



Ondanks het lager aantal wissels heeft **België** volgens de meest recente cijfers (over 2022) de **op twee na hoogste wisselgraad voor elektriciteit**

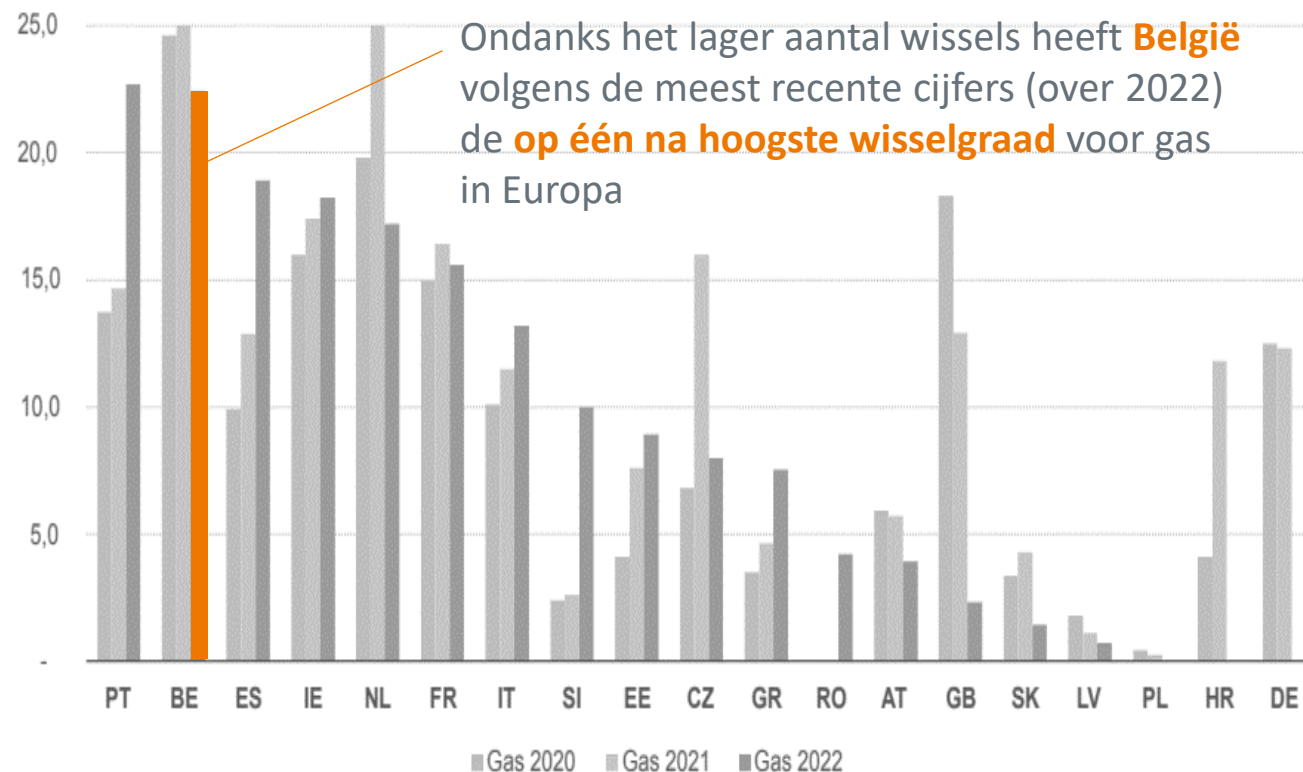
Leverancierswissels | Aardgas

Switchgraad Vlaanderen



- ▶ Afnemers blijken in de **nasleep van de energiecrisis** minder bereid om van leverancier te wisselen

ACER-CEER 2023 Market Monitoring Report



- ▶ Als we onze switchcijfers in Europese context gaan vergelijken, zien we dat de **Vlaamse gezinnen erg actief** zijn in het veranderen van leverancier ten opzichte van de rest van Europa

Overstappen is een vorm van **consumentenbetrokkenheid**

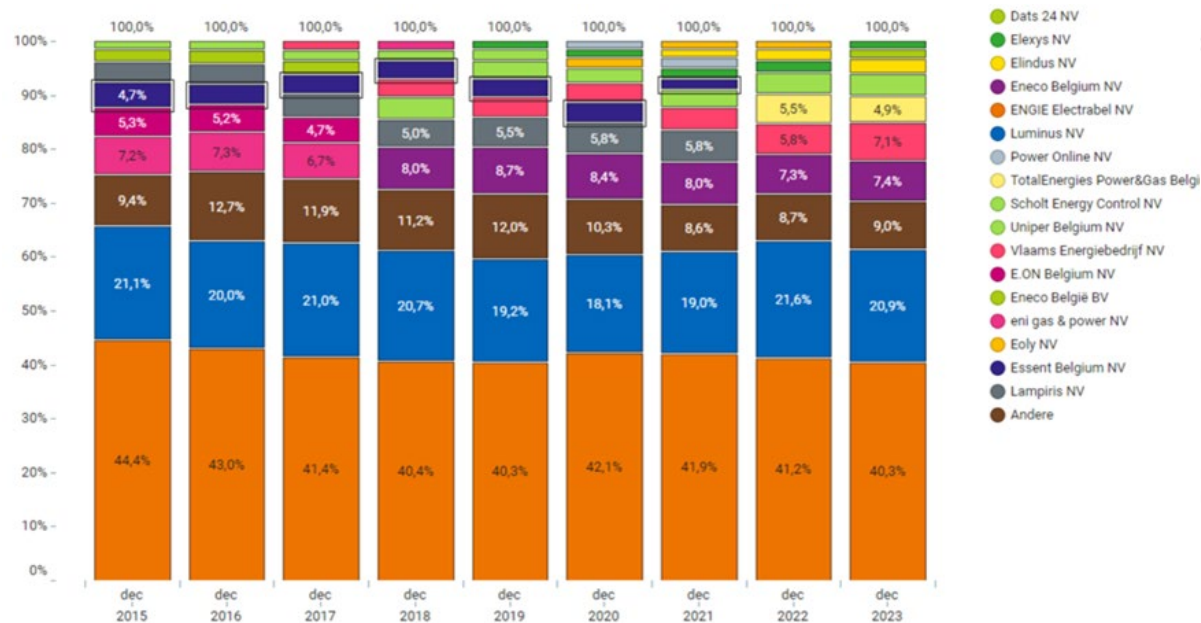
- ✓ We volgen de lage switchpercentages op
- ✓ Consumenten doen er goed aan hun energiecontract minstens jaarlijks te vergelijken via de V-test[®]

Dit strookt met resultaten **Marktmonitor 2023**

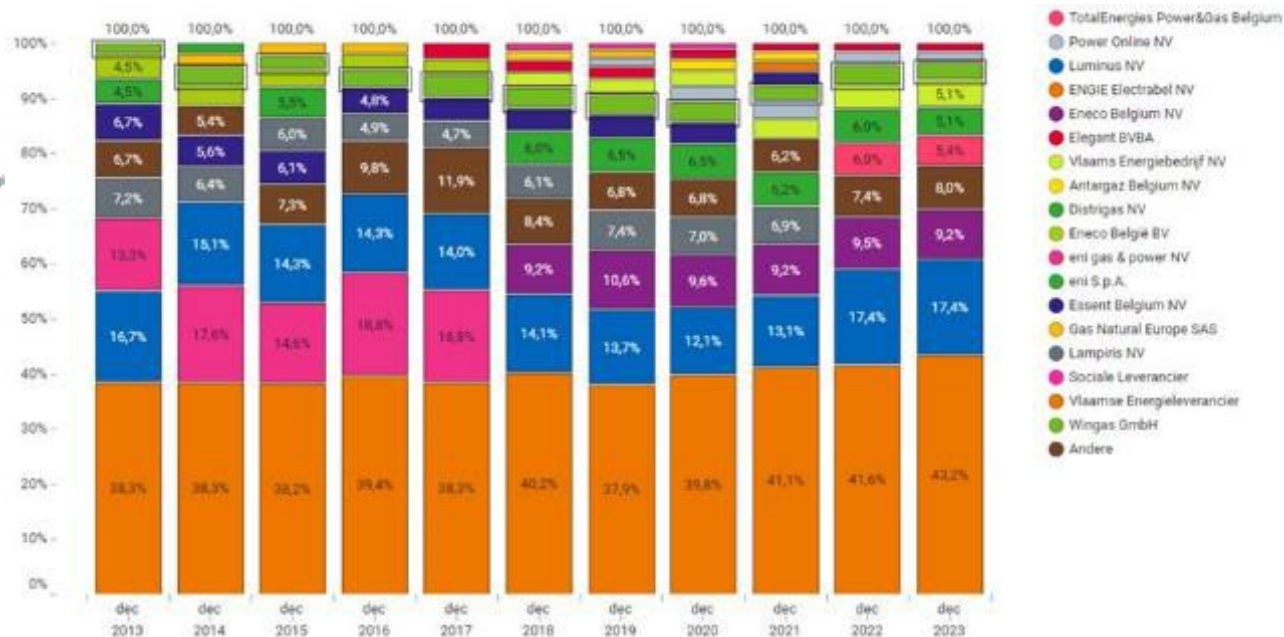
- ✓ 2 op 3 respondenten gaf aan het komende jaar niet van leverancier te willen veranderen
- ✓ veel meer dan in de jaren daarvoor

Marktaandelen

Op basis van geleverd volume (elektriciteit)



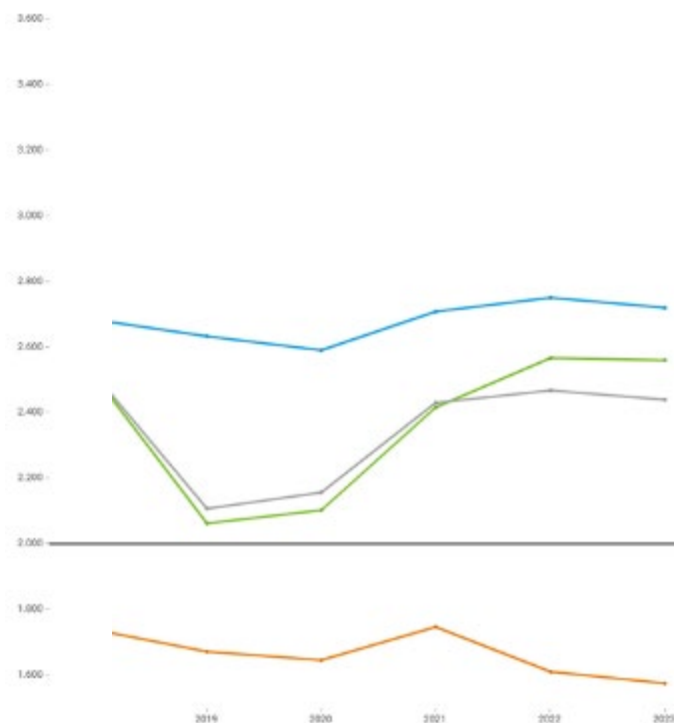
Op basis van geleverd volume (aardgas)



Concentratiegraad | HHI-index | Elektriciteit

op basis van het aantal toegangspunten

Marktrapport



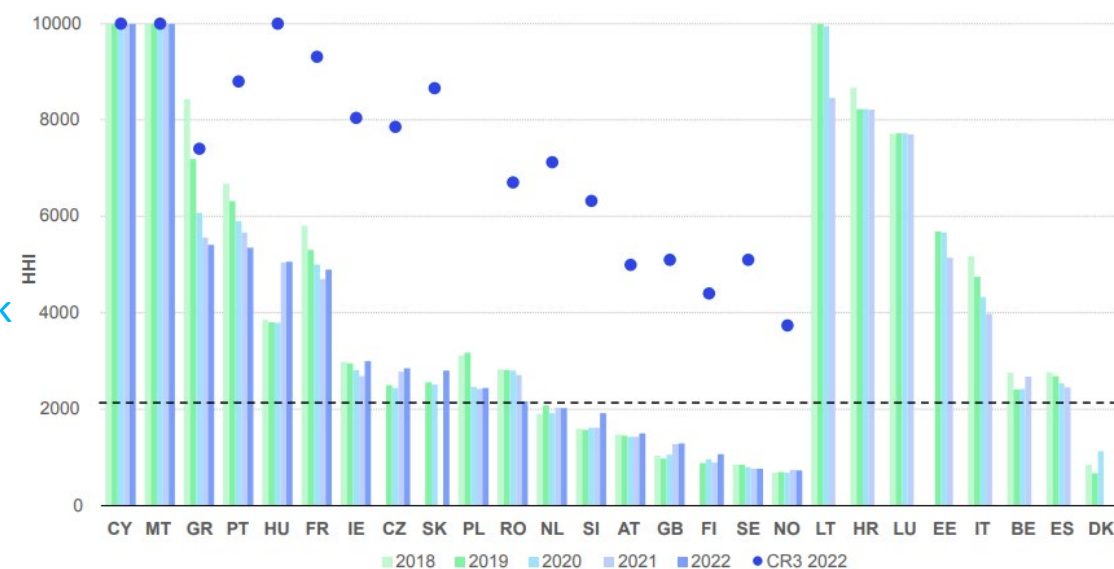
2.718 jaargelezen niet-huishoudelijk

2.560 jaargelezen huishoudelijk

2.439 totale markt

1.573 AMR

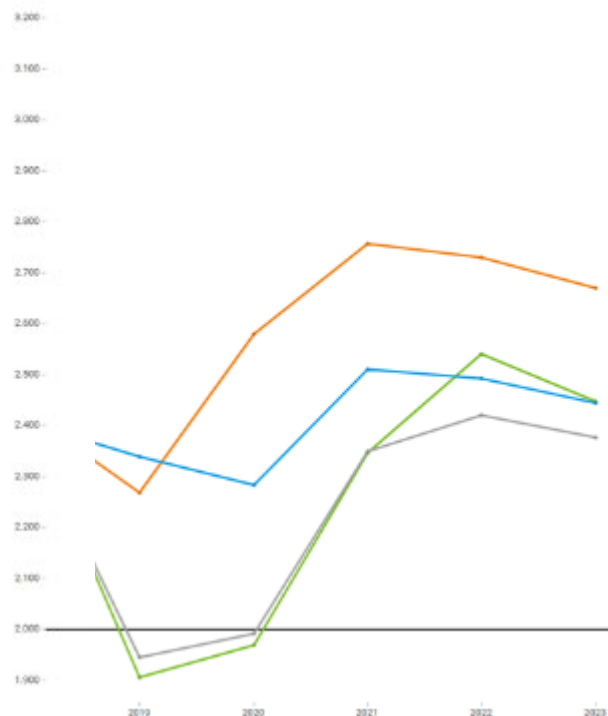
ACER-CEER 2023 Market Monitoring Report



Concentratiegraad | HHI-index | Aardgas

op basis van het aantal toegangspunten

Marktrapport



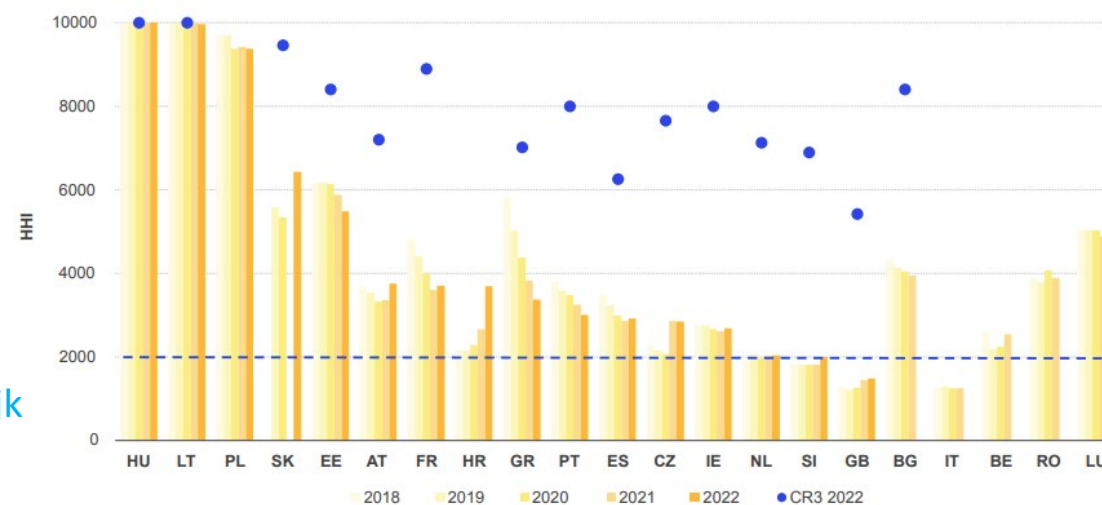
2.669 AMR

2.447 jaargelezen huishoudelijk

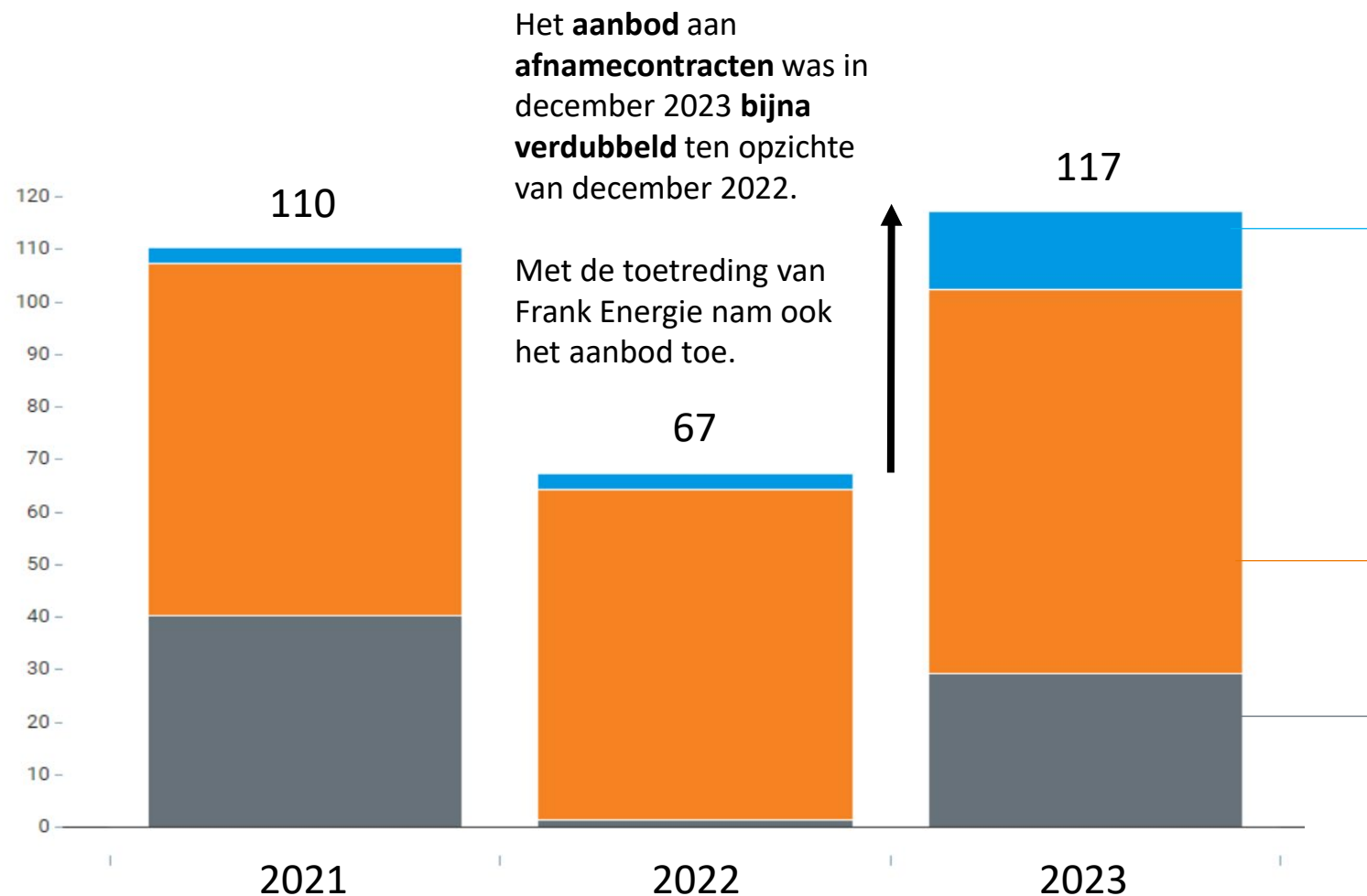
2.444 jaargelezen niet-huishoudelijk

2.376 totale markt

ACER-CEER 2023 Market Monitoring Report



Actief aangeboden contracten per leverancier



Dynamisch

Voor het eerst sinds 2021 waren er andere leveranciers (dan Yuso en Engie) die een dynamisch contract aanbieden. 7 leveranciers bieden dit aan.

Variabel

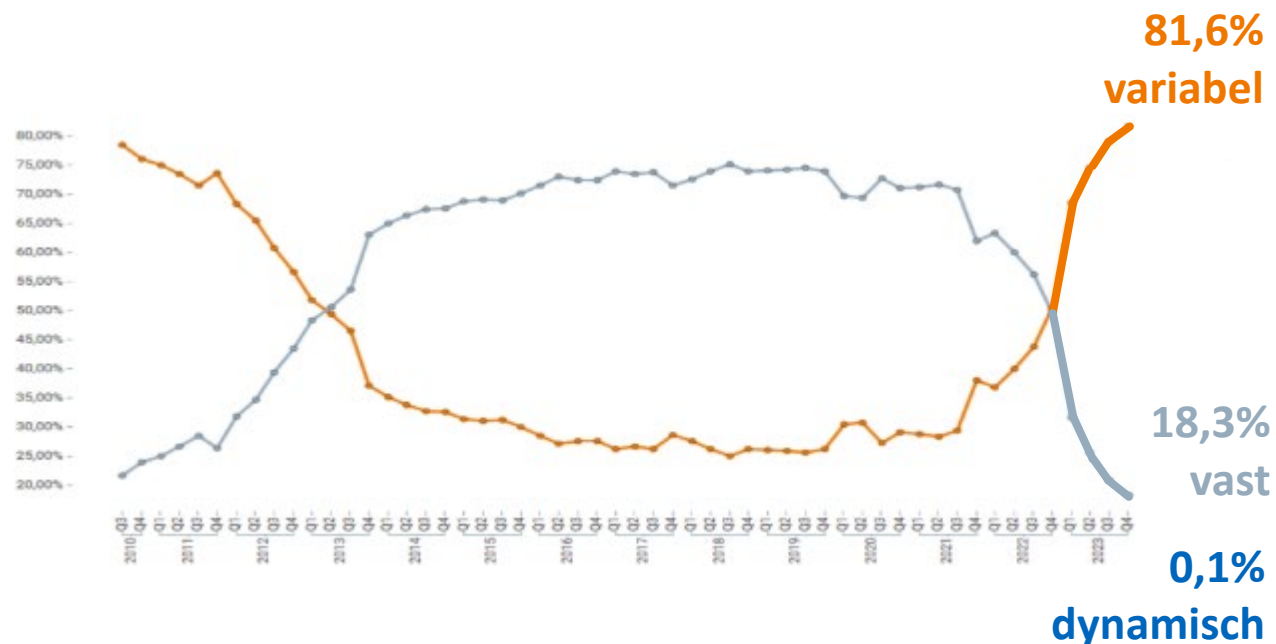
Vast

De toename kan verder worden verklaard doordat er opnieuw ook meer vaste contracten worden aangeboden.

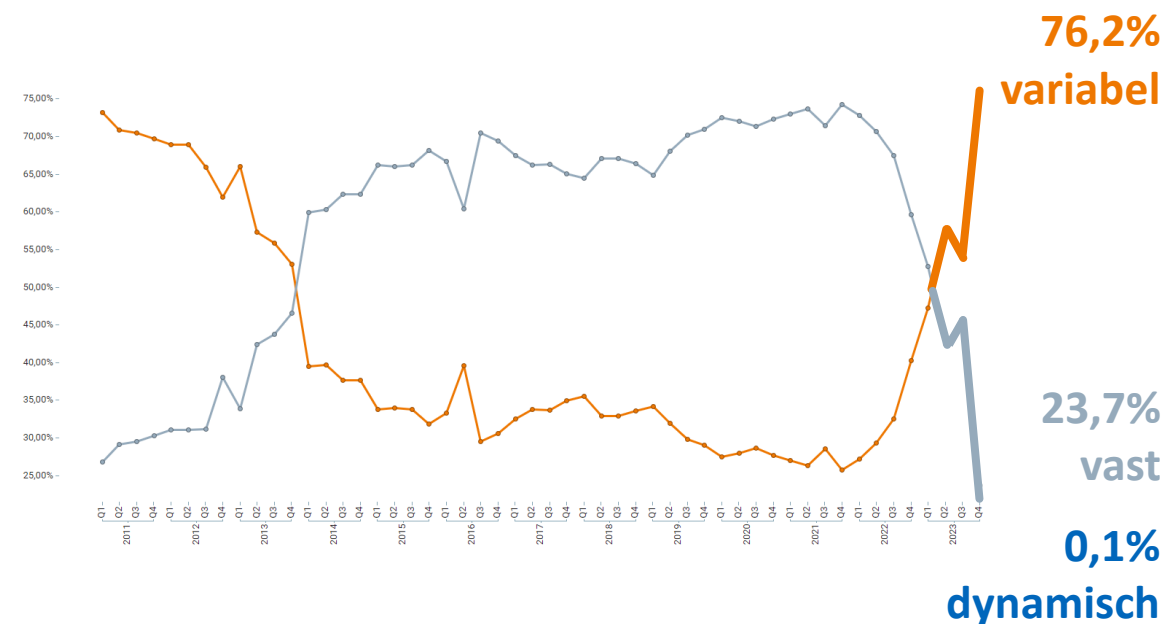
Werkelijk aantal vaste versus **variabele** contracten | Elektriciteit

Door het beperkte aanbod aan vaste contracten sloten **steeds meer** afnemers een **variabel contract** af

Huishoudelijk



Kleinzakelijk

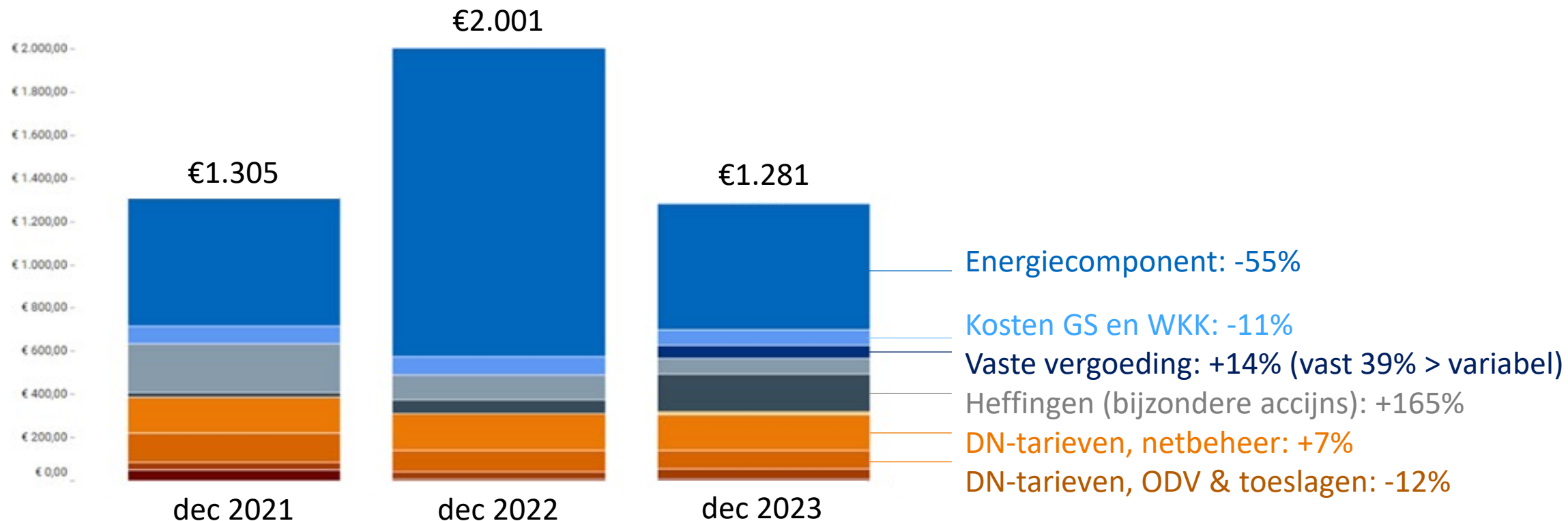


- ▶ In vergelijking met **Nederland** (+/- 50%) ligt het **aandeel** aan **vaste contracten** merkkelijk hoger in Vlaanderen
- ▶ 0,1% van de huishoudens heeft een contract tegen een **dynamische energieprijs** tegenover 3% van de huishoudens in Nederland

Q&A

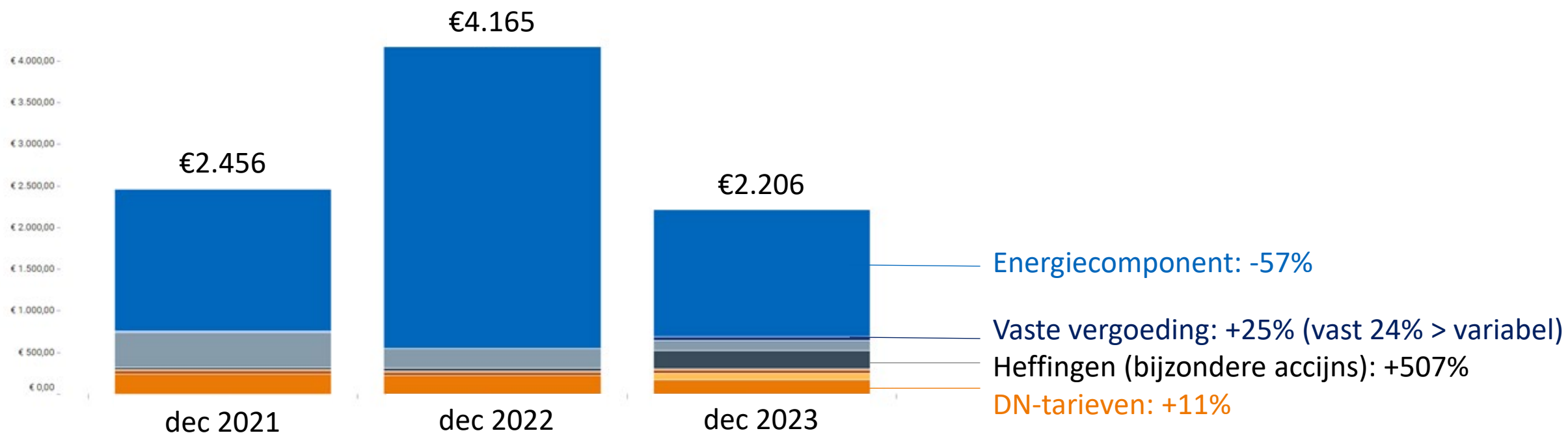
Elektriciteits- en aardgasprijzen

Samenstelling elektriciteitsprijzen | Huishoudelijke afnemer - 3.500 kWh



Prijzen V-test® (aanbod, 12 maanden forecast)

Samenstelling aardgasprijzen | Huishoudelijke afnemer - 23.260 kWh

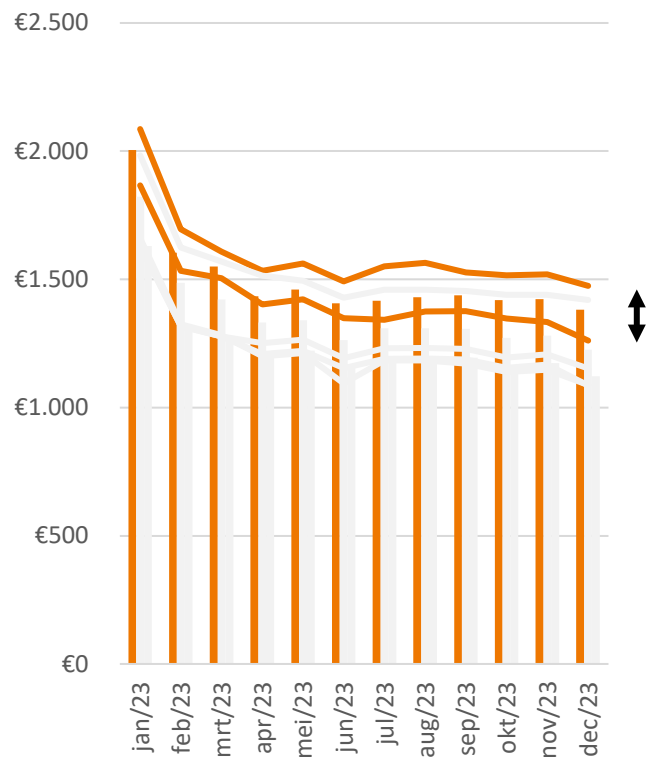


Prijzen V-test® (aanbod, 12 maanden forecast)

Elektriciteitsprijzen **vast** vs. **variabel** vs. **dynamisch**

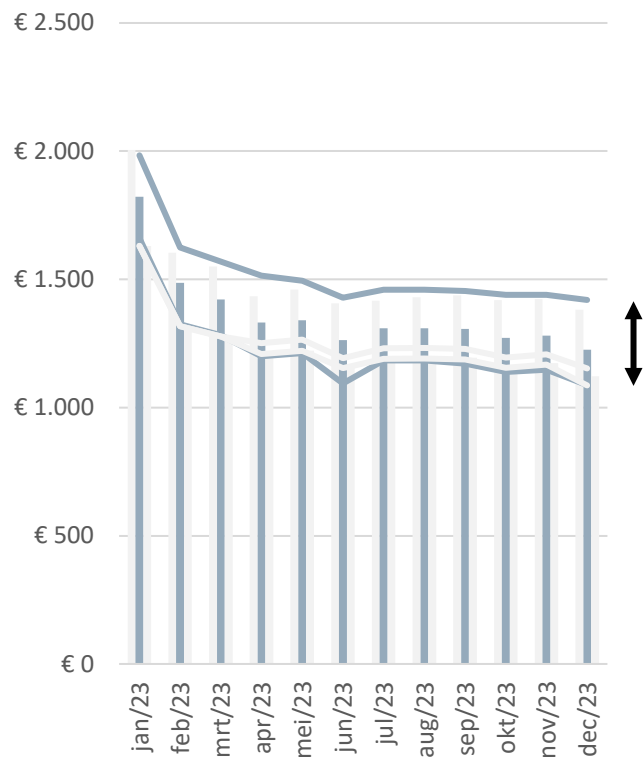
Huishoudelijk contractaanbod V-test[®] 2023 – 3.500 kWh

Spreiding vaste prijzen



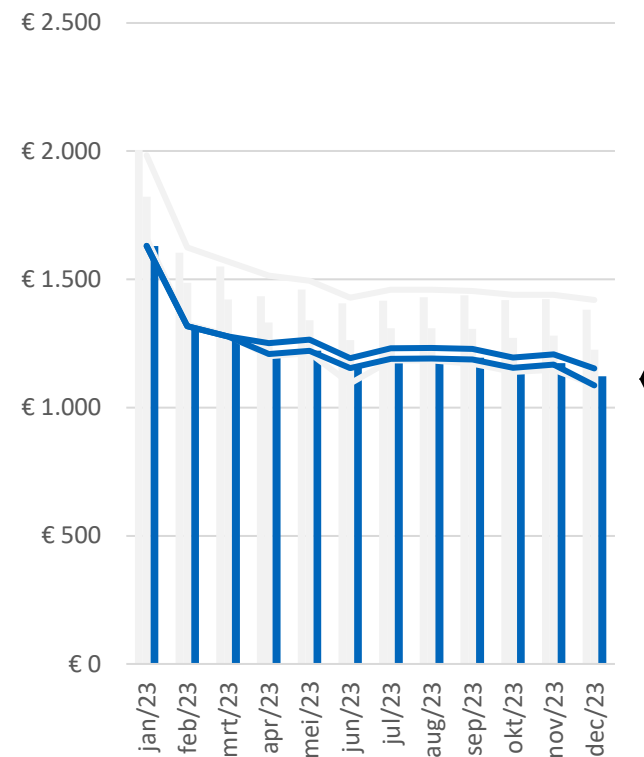
- Gemiddelde vaste prijs
- Laagste vaste prijs
- Hoogste vaste prijs

Spreiding variabele prijzen



- Gemiddelde variabele prijs
- Laagste variabele prijs
- Hoogste variabele prijs

Spreiding dynamische prijzen

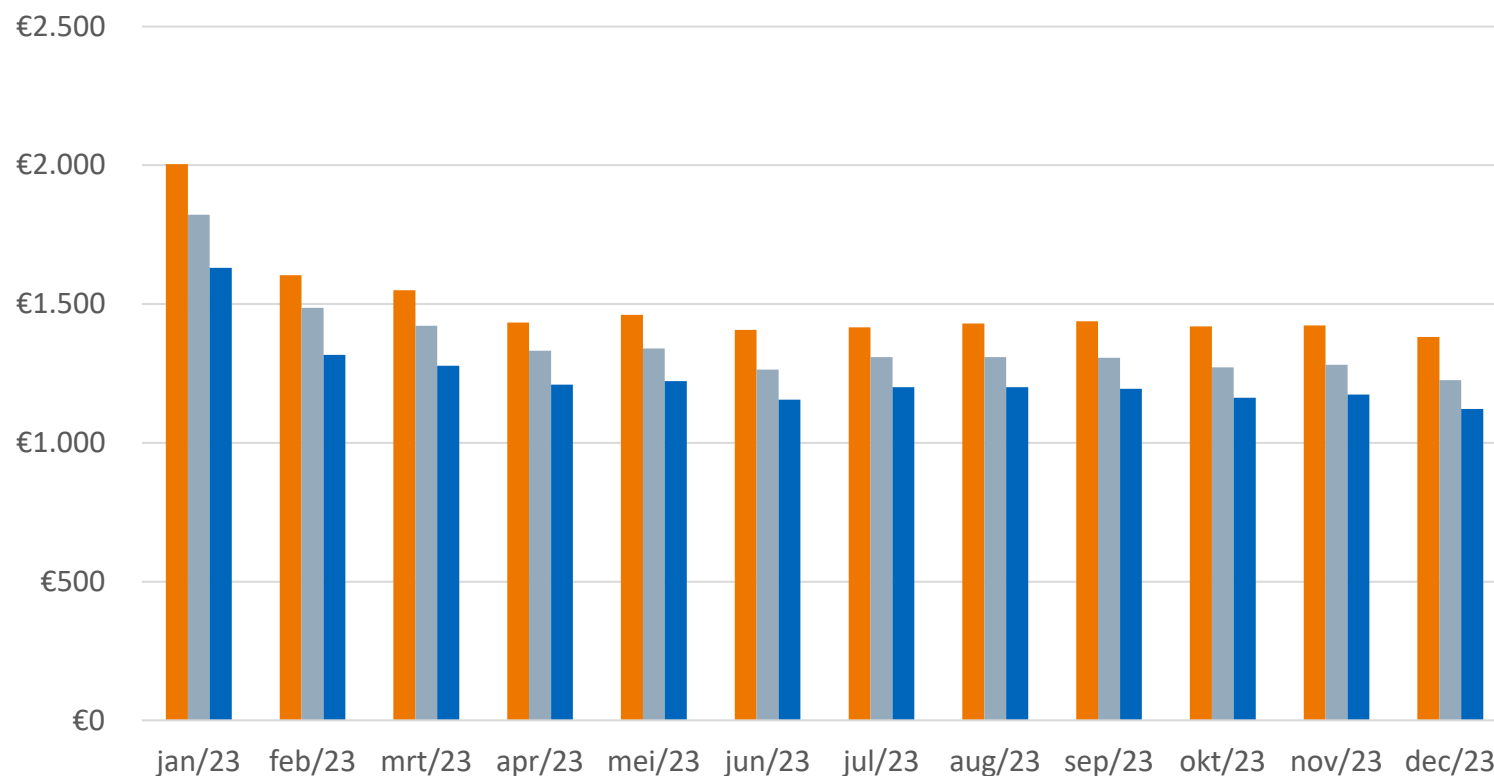


- Gemiddelde dynamische prijs
- Laagste dynamische prijs
- Hoogste dynamische prijs

Elektriciteitsprijzen **vast** vs. **variabel** vs. **dynamisch**

Huishoudelijk contractaanbod V-test[®] 2023 – 3.500 kWh

Vergelijking gemiddelde prijzen



Gemiddeld

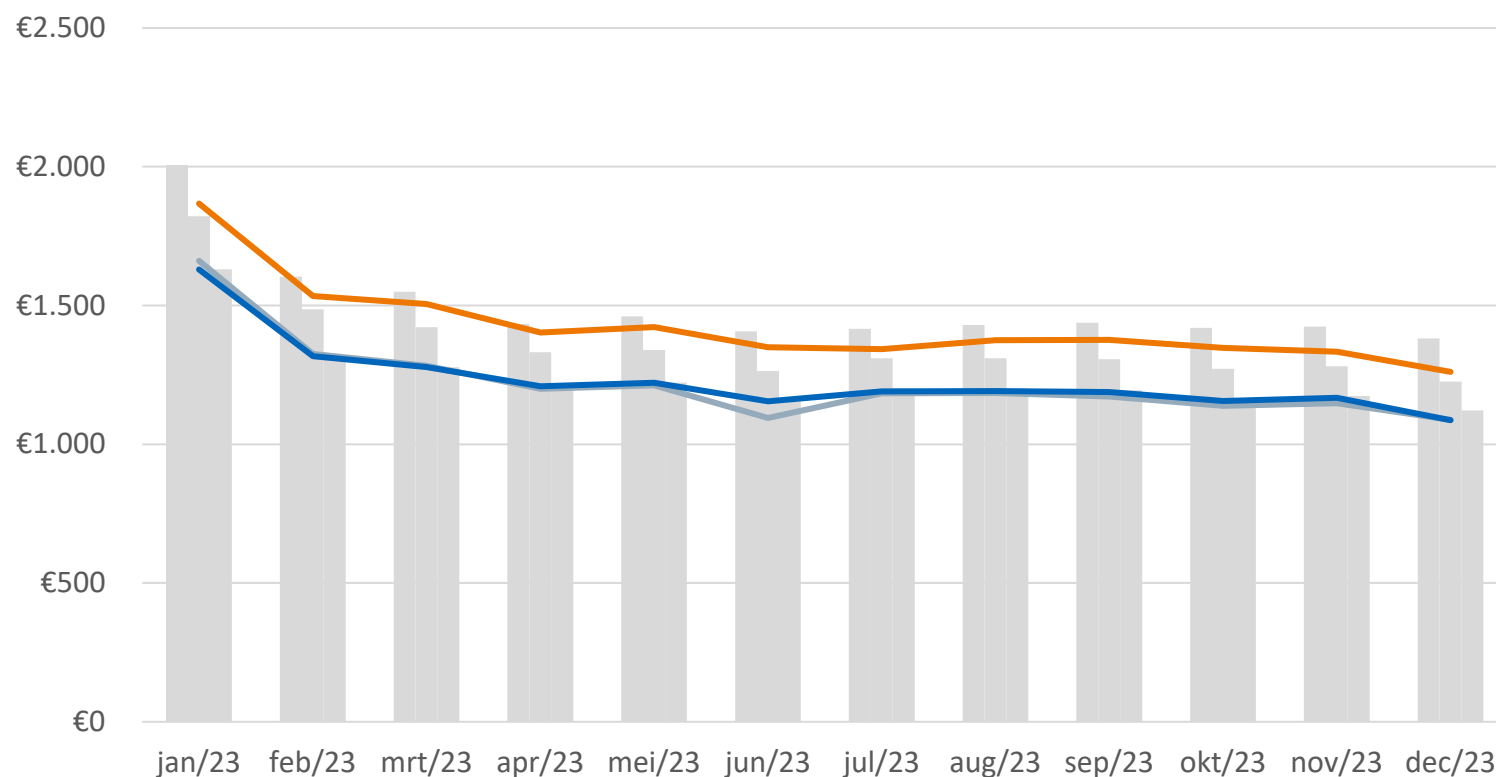
vast > **variabel** > **dynamisch**
 10% (€133) 9% (€125)

■ Gemiddelde vaste prijs
 ■ Gemiddelde variabele prijs
 ■ Gemiddelde dynamische prijs

Elektriciteitsprijzen **vast** vs. **variabel** vs. **dynamisch**

Huishoudelijk contractaanbod V-test[®] 2023 – 3.500 kWh

Evolutie laagste prijzen



Goedkoopste aanbod

vast > variabel < dynamisch

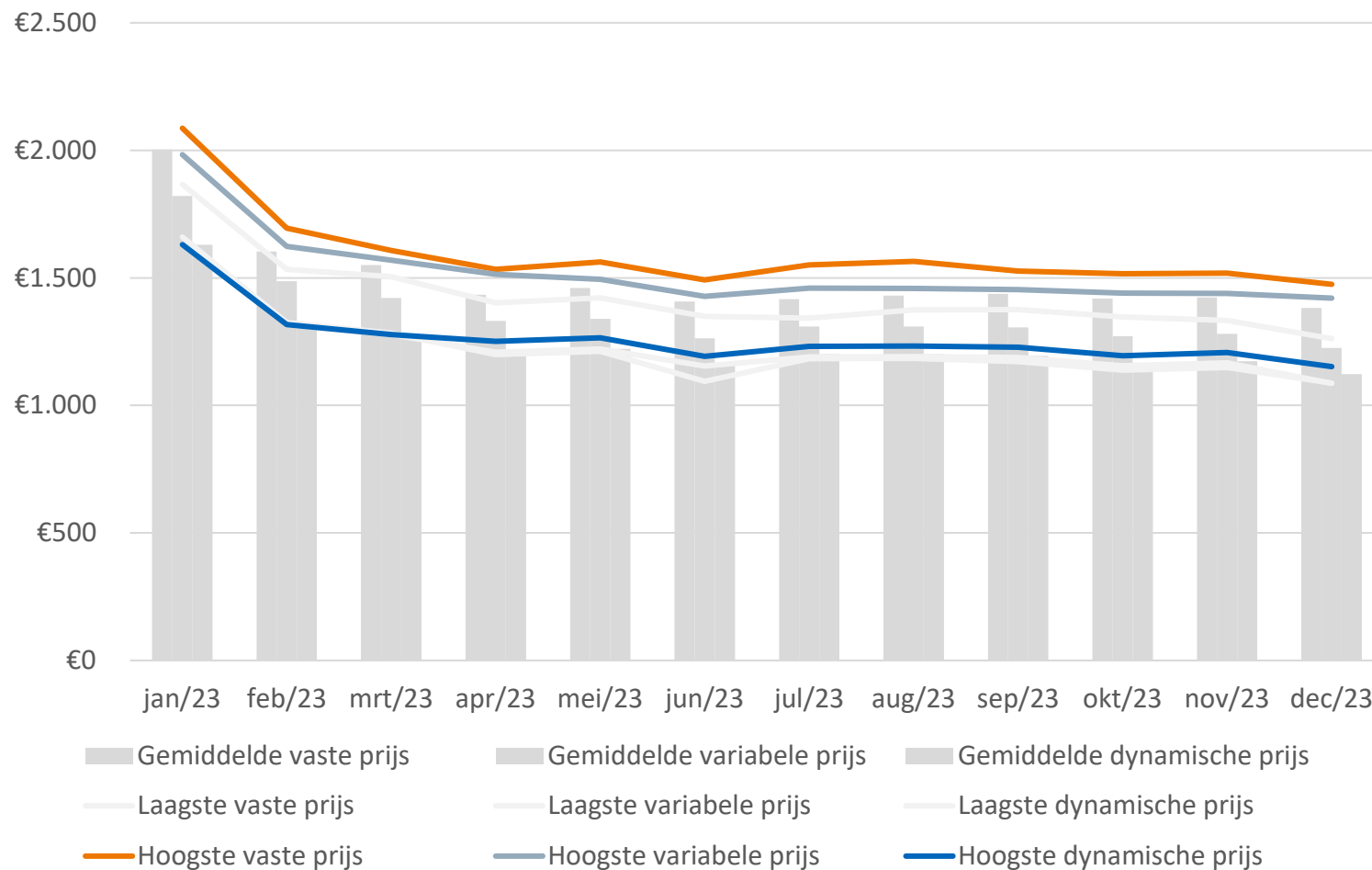
17% (€202) -1% (-€8)

Gemiddelde vaste prijs
 Gemiddelde variabele prijs
 Gemiddelde dynamische prijs
 Laagste vaste prijs
 Laagste variabele prijs
 Laagste dynamische prijs

Elektriciteitsprijzen **vast** vs. **variabel** vs. **dynamisch**

Huishoudelijk contractaanbod V-test[®] 2023 – 3.500 kWh

Evolutie hoogste prijzen



Duurste aanbod

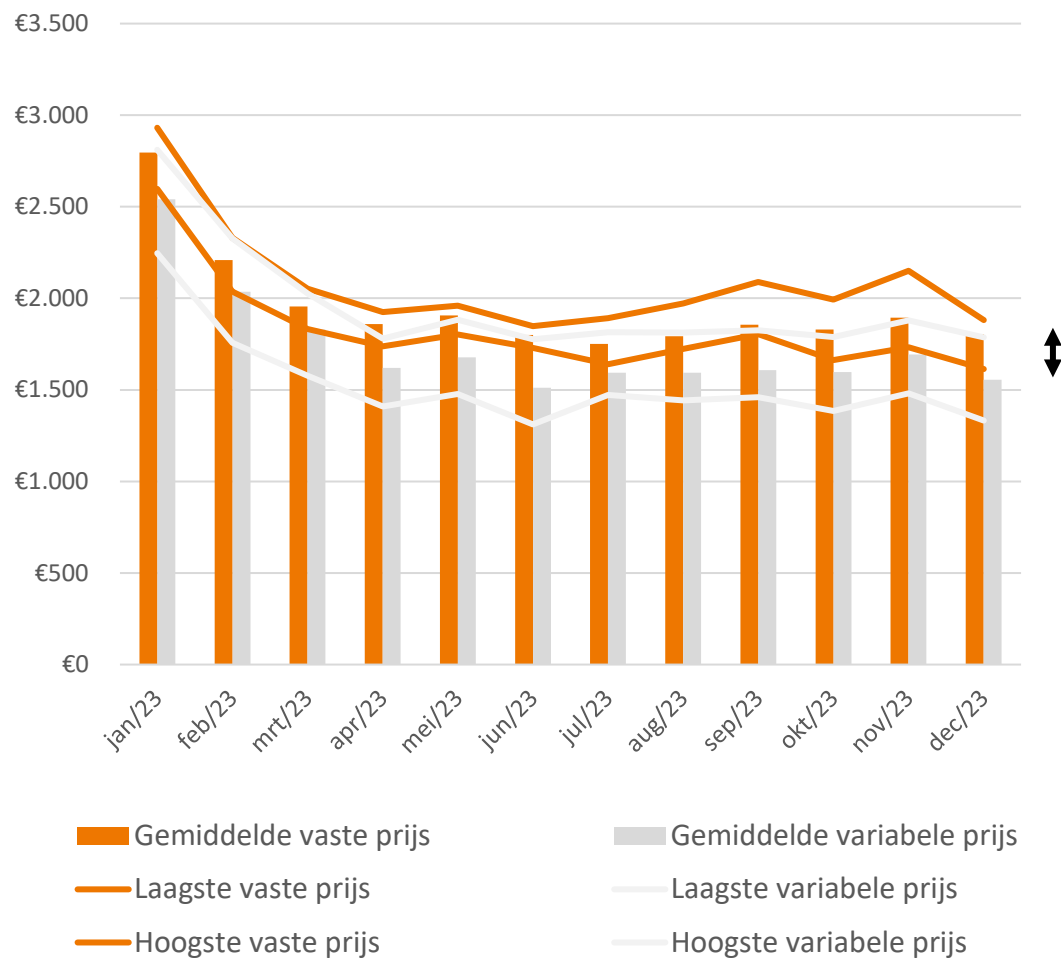
vast > variabel > dynamisch

5% (€70) 17% (€259)

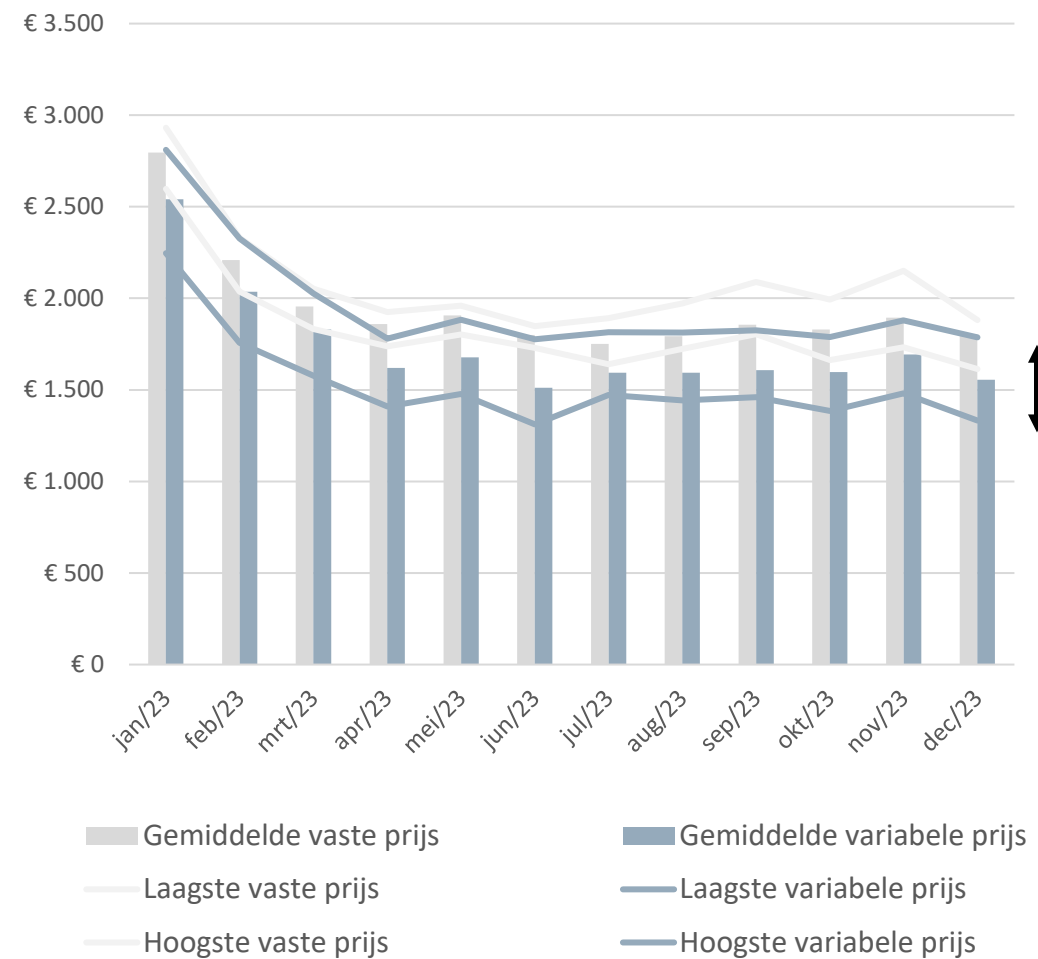
Aardgasprijzen **vast** vs. **variabel**

Huishoudelijk contractaanbod V-test® 2023 – 17.000 kWh

Spreiding vaste prijzen



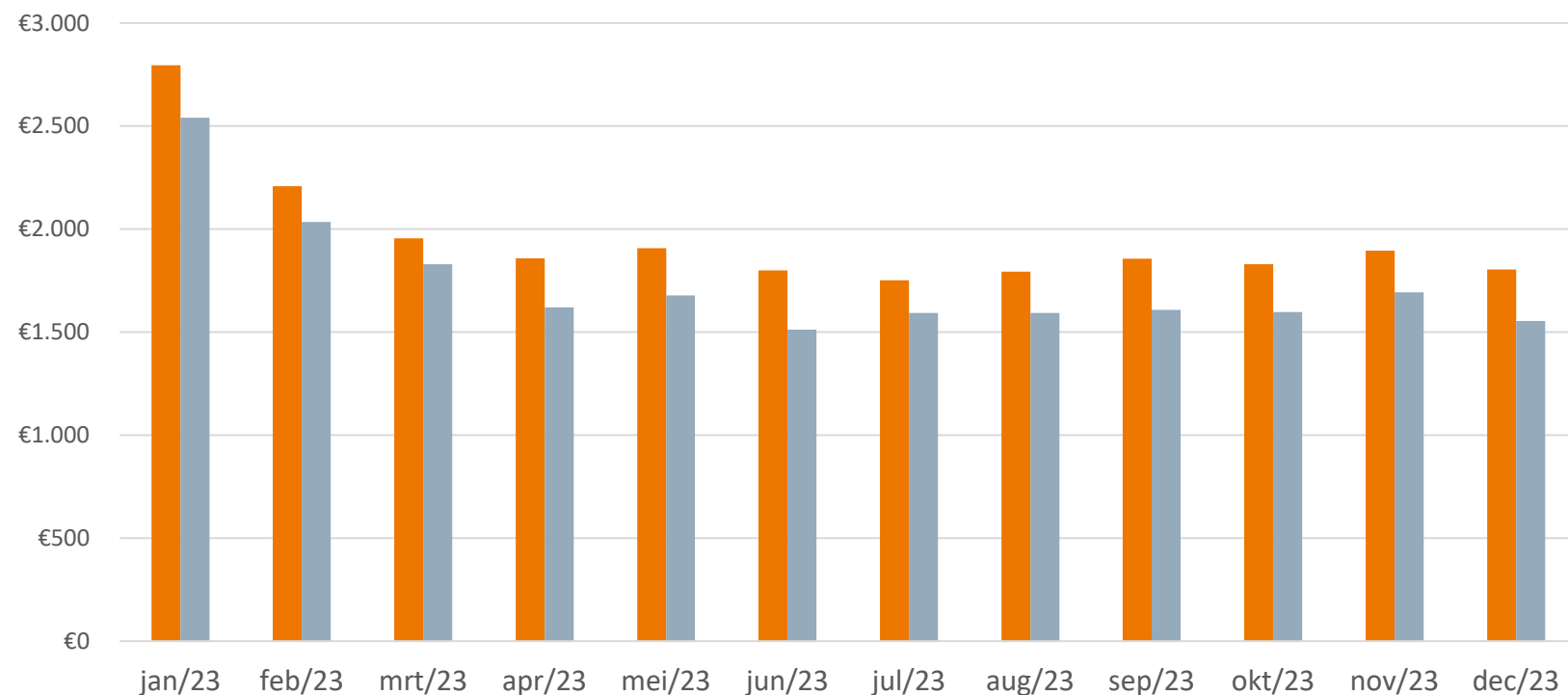
Spreiding variabele prijzen



Aardgasprijzen **vast** vs. **variabel**

Huishoudelijk contractaanbod V-test[®] 2023 – 17.000 kWh

Vergelijking gemiddelde prijzen



■ Gemiddelde vaste prijs

■ Gemiddelde variabele prijs

Gemiddeld

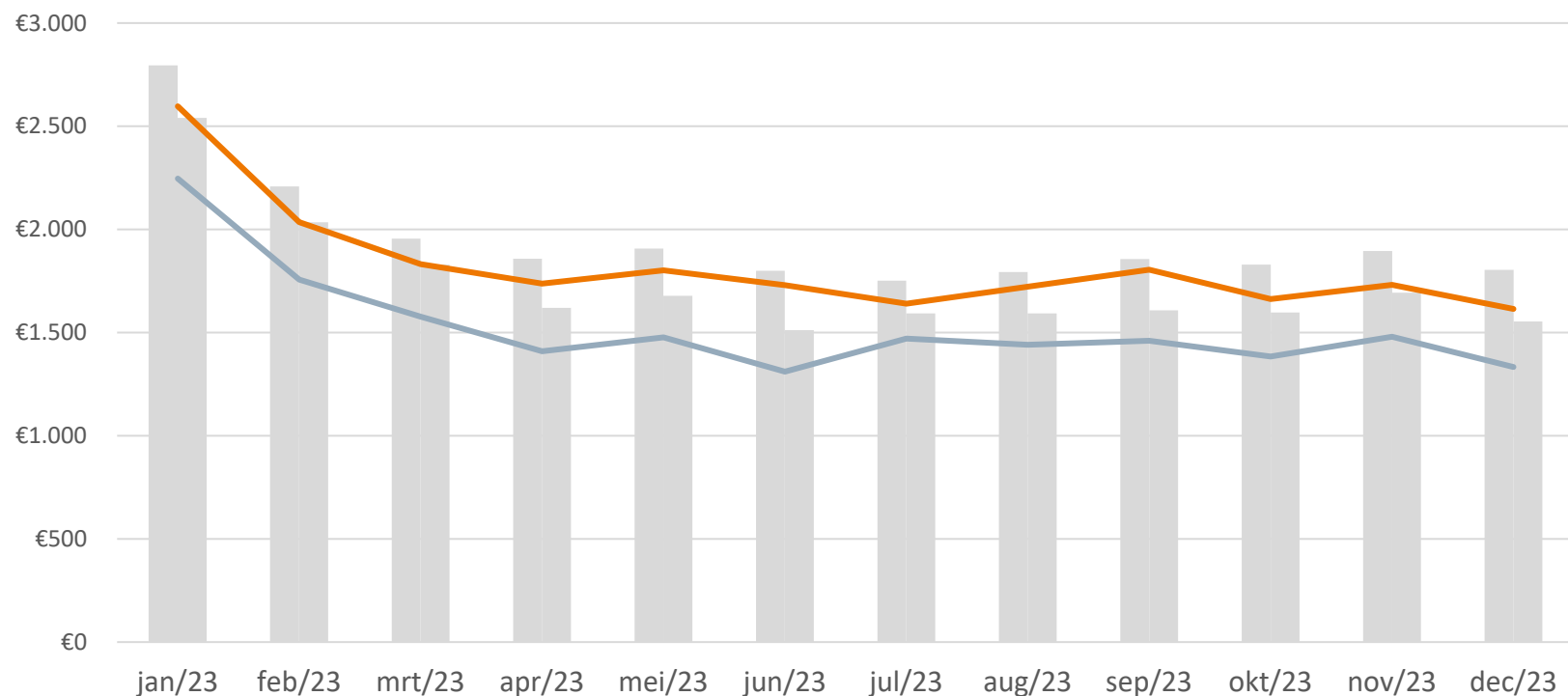
vast > variabel

13% (€217)

Aardgasprijzen **vast** vs. **variabel**

Huishoudelijk contractaanbod V-test[®] 2023 – 17.000 kWh

Evolutie laagste prijzen



■ Gemiddelde vaste prijs

■ Gemiddelde variabele prijs

— Laagste vaste prijs

— Laagste variabele prijs

Goedkoopste aanbod

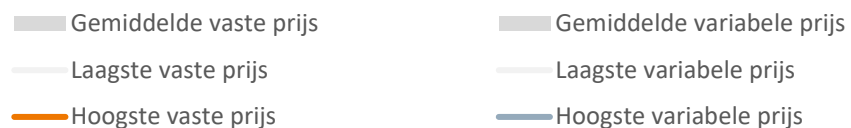
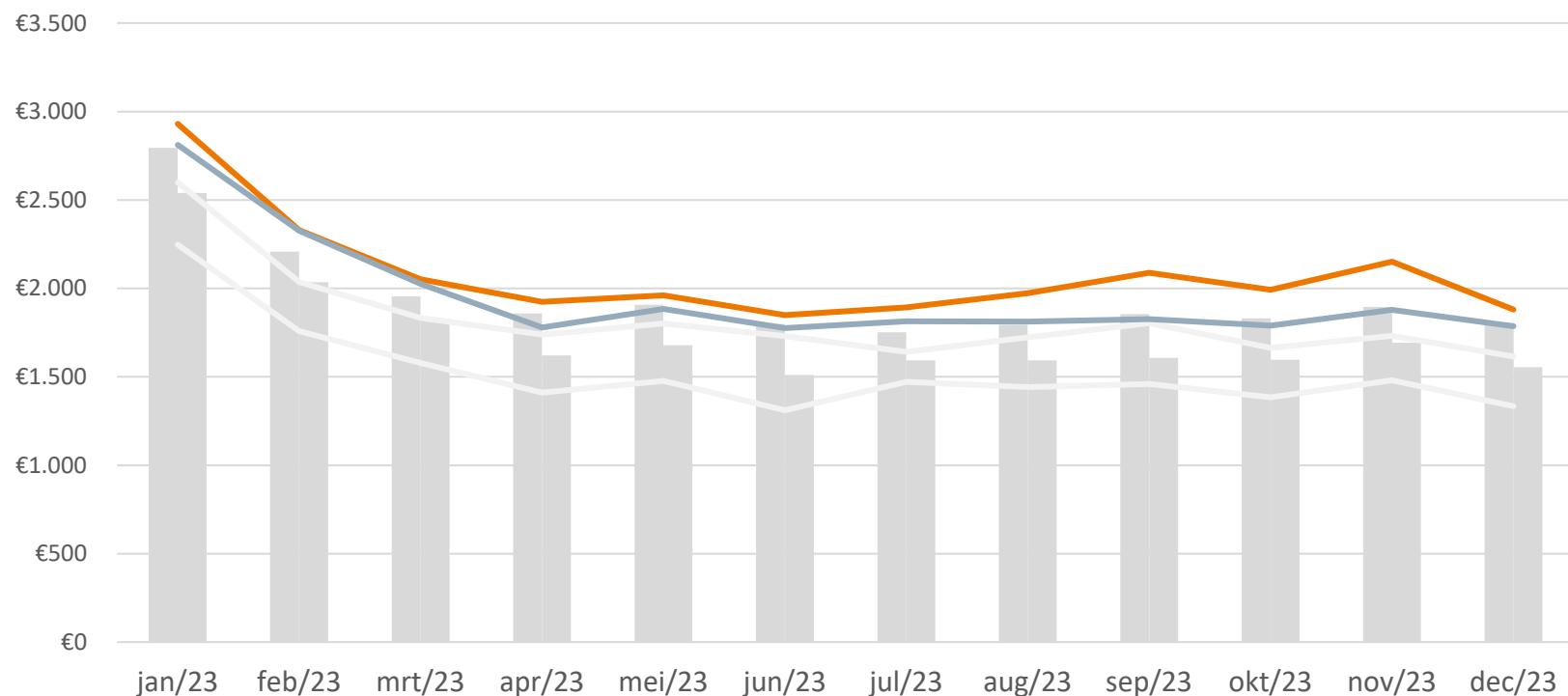
vast > variabel

20% (€297)

Aardgasprijzen **vast** vs. **variabel**

Huishoudelijk contractaanbod V-test[®] 2023 – 17.000 kWh

Evolutie hoogste prijzen



Duurste aanbod

vast > variabel

7% (€126)

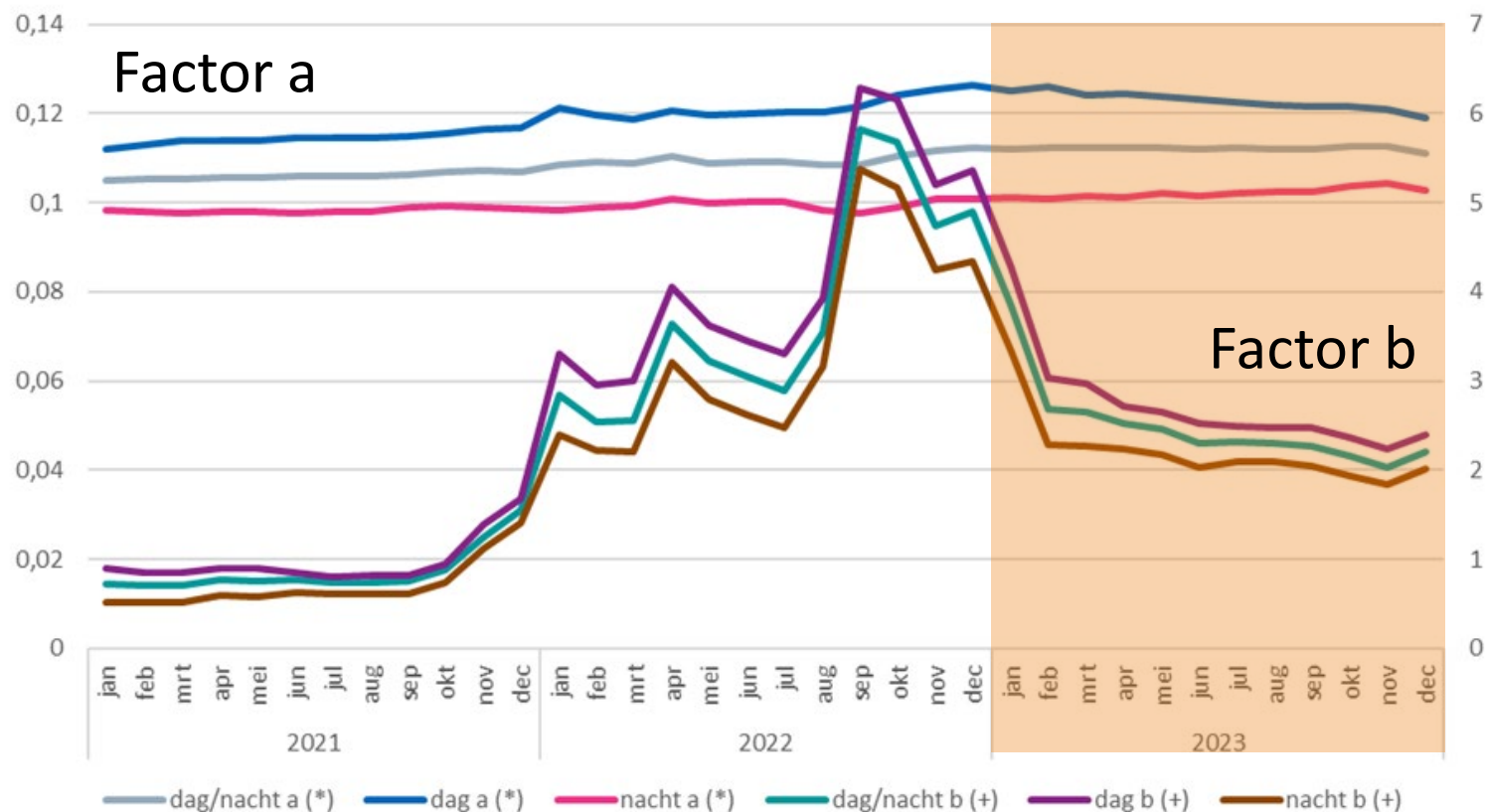
Prijsformules in variabele energiecontracten

$$a * X + b$$

- Met **X** is de **indexatieparameter**, berekend op basis van prijzen op energiebeurzen (futures of day ahead)
- X wordt **maandelijks of driemaandelijks berekend**
- **a en b** blijven **normaal constant gedurende contractduur**
- Bij teruglevering is b doorgaans negatief

Evolutie prijsformules in variabele elektriciteitscontracten HH

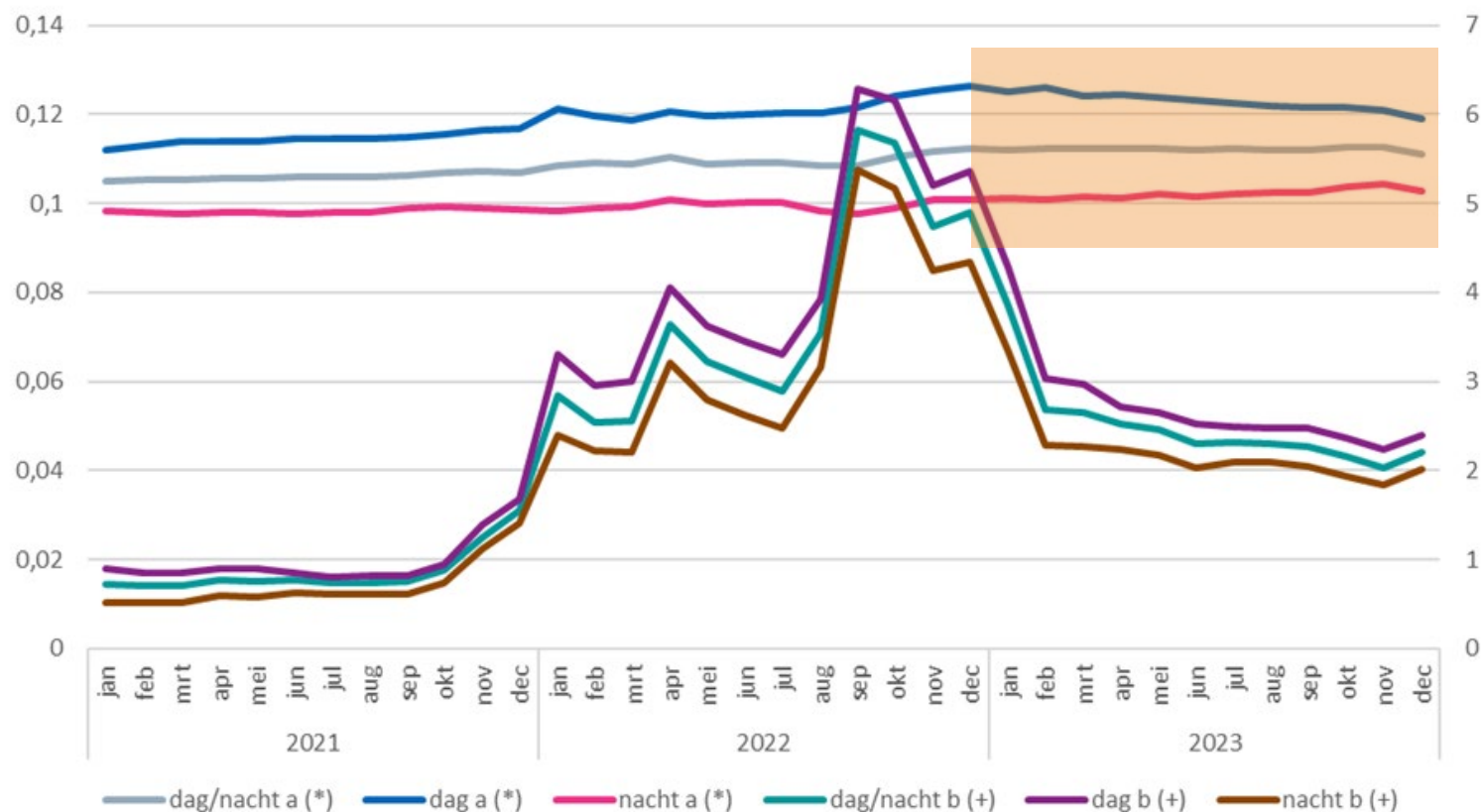
Cijfers voor typeafnemer 3.500 kWh



Gestabiliseerde prijsformules in 2023, maar formules blijven duurder dan voor energiecrisis

Evolutie prijsformules in variabele elektriciteitscontracten HH

Cijfers voor typeafnemer 3.500 kWh



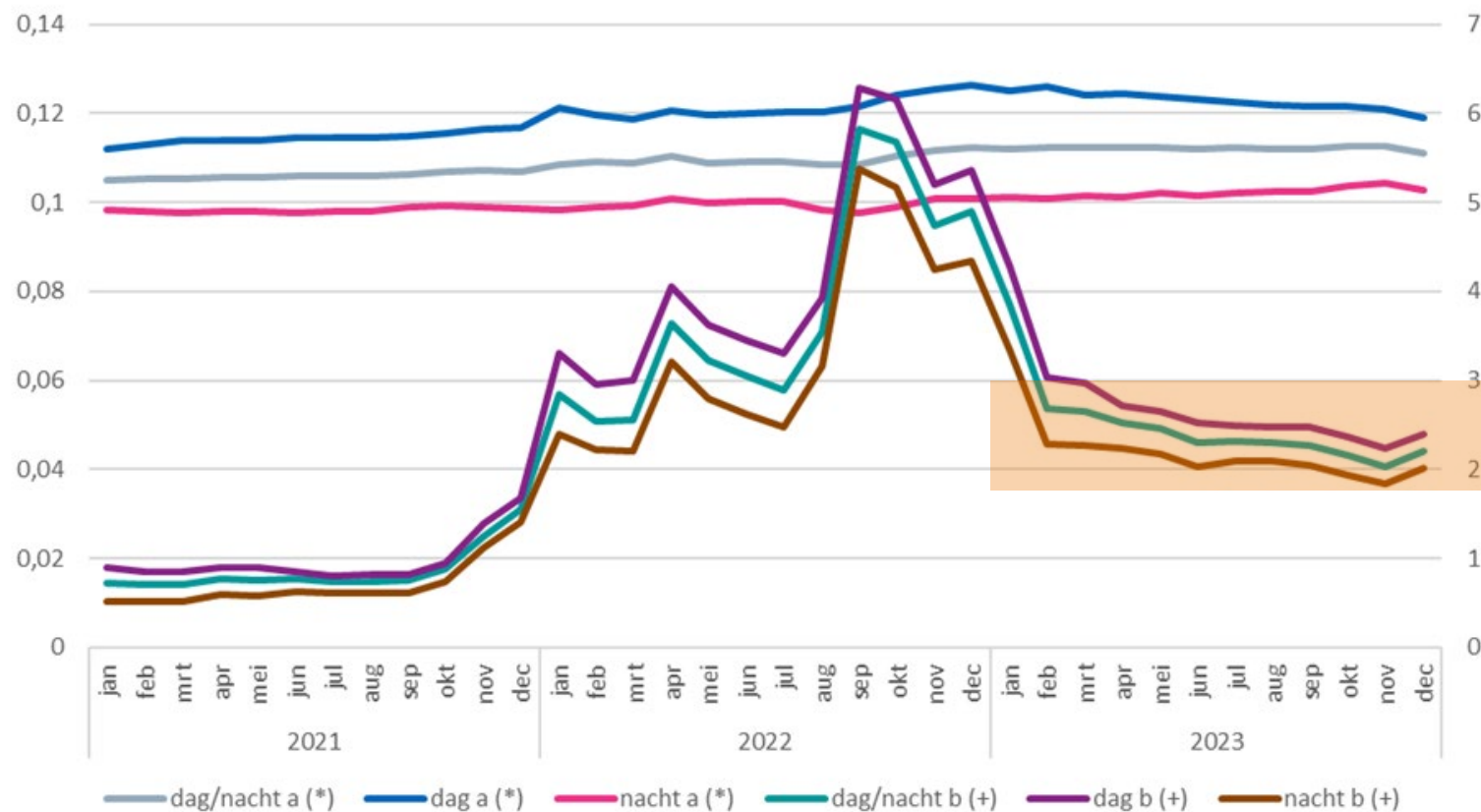
Factor a (*) gestegen

€16,78

(bij gemiddelde waarde X uit
V-test® voor mei '22-dec '23 (€217,08))

Evolutie prijsformules in variabele elektriciteitscontracten HH

Cijfers voor typeafnemer 3.500 kWh

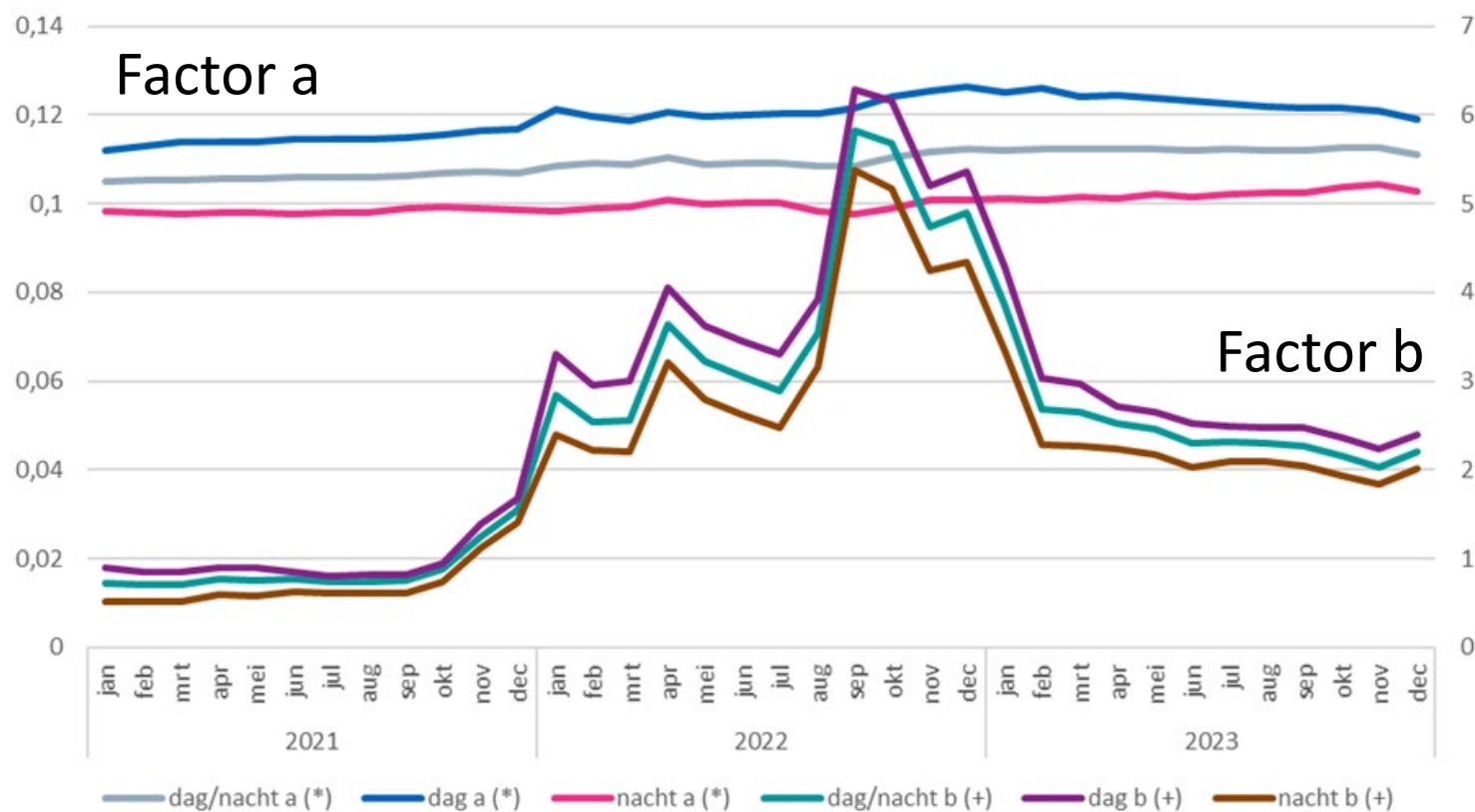


Factor b (+) gedaald

€-51,08

Evolutie prijsformules in variabele elektriciteitscontracten HH

Cijfers voor typeafnemer 3.500 kWh

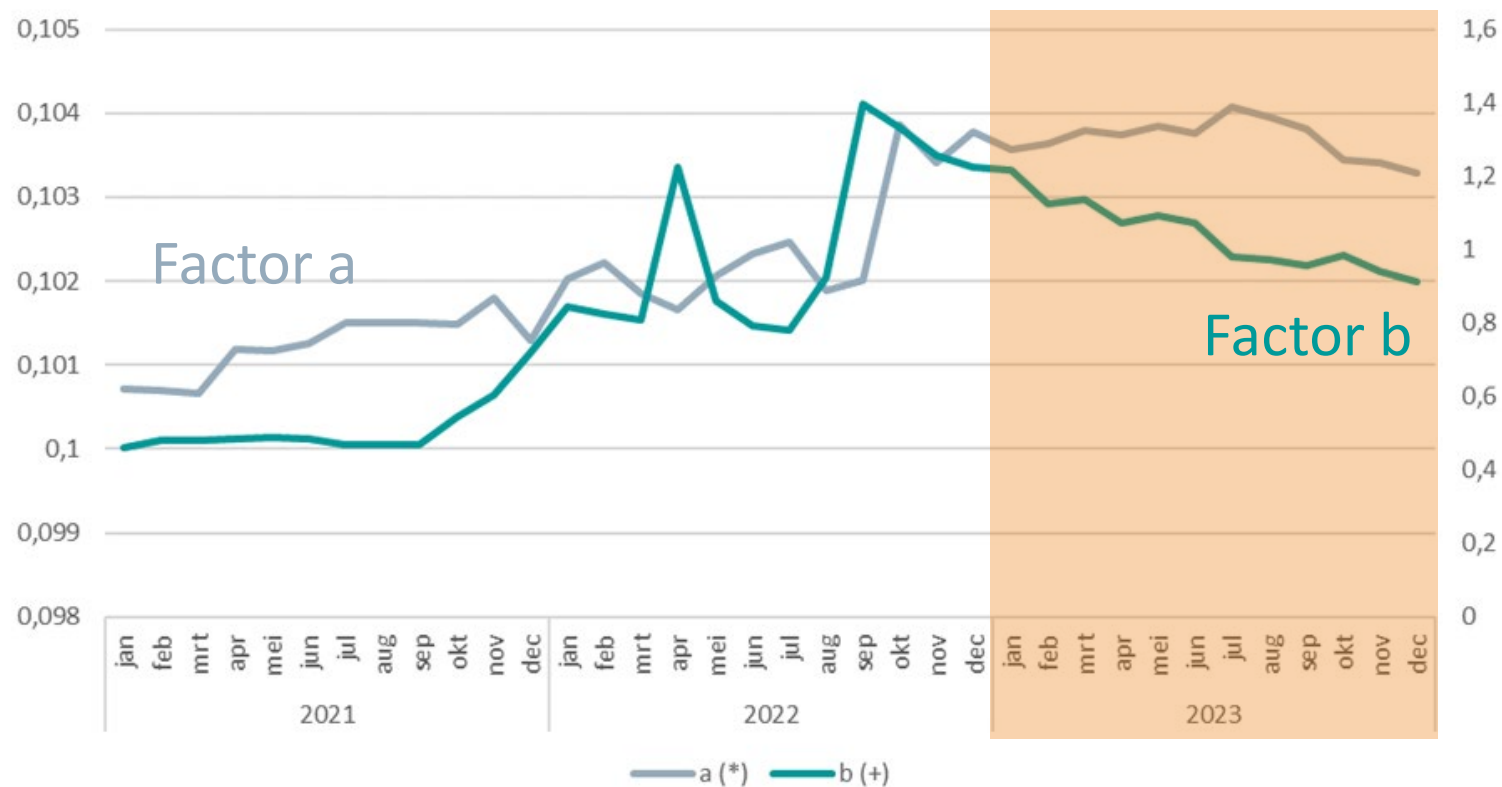


Gezamenlijke impact
op jaarbasis
€-34,30

echter impact gedaalde waarde X
vele malen groter (honderden euro's)

Evolutie prijsformules in variabele aardgascontracten HH

Cijfers voor typeafnemer 17.000 kWh



Gestabiliseerde prijsformules in 2023,
maar formules blijven duurder dan voor energiecrisis

Evolutie prijsformules in variabele aardgascontracten HH

Cijfers voor typeafnemer 17.000 kWh



Factor a (*) gestegen

€20,91

(bij gemiddelde waarde X uit
V-test® voor mei '22-dec '23 (€95,36))

Evolutie prijsformules in variabele aardgascontracten HH

Cijfers voor typeafnemer 17.000 kWh



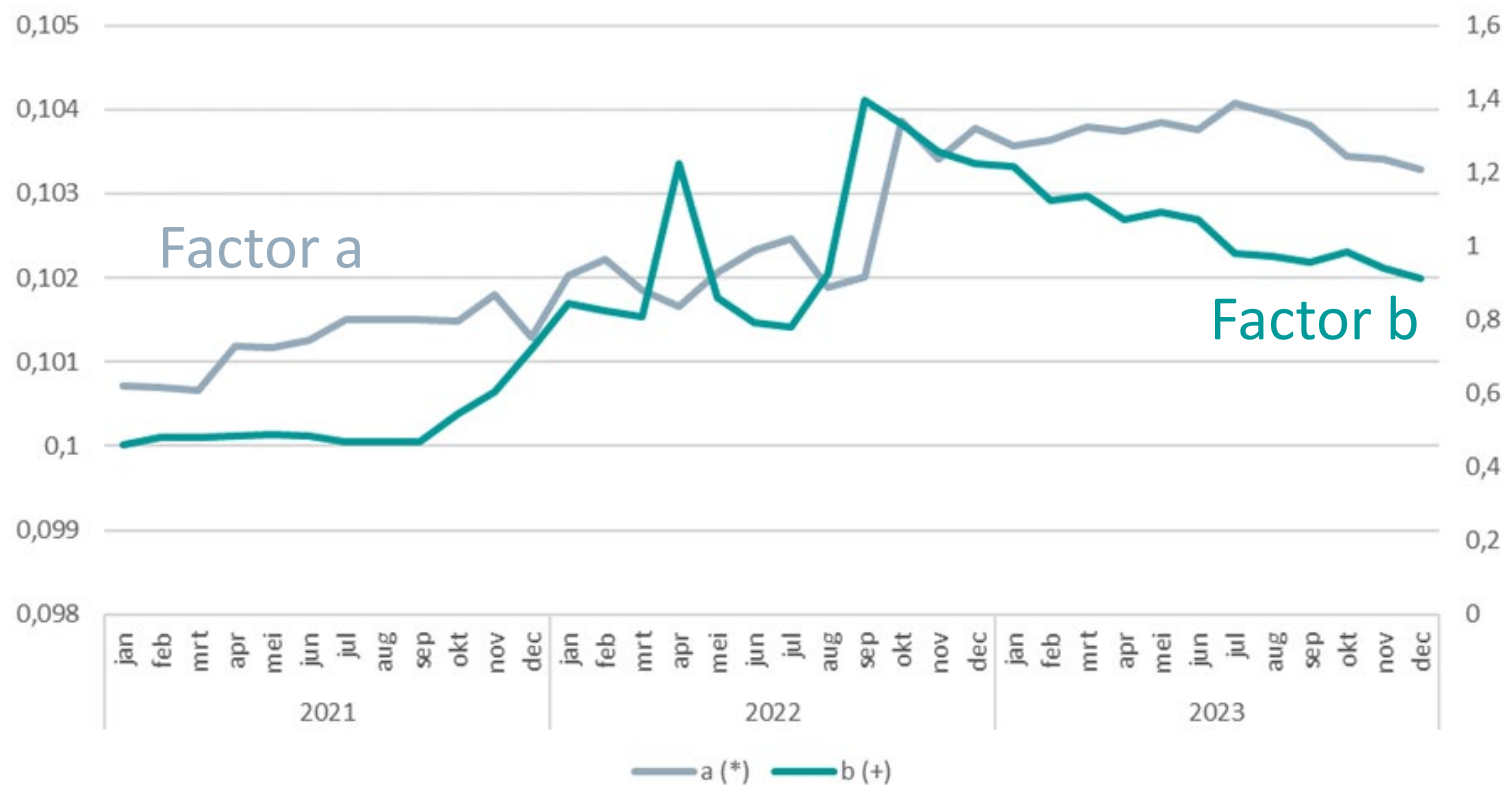
Factor b (+) gestegen

€0,29

grillig verloop 2022

Evolutie prijsformules in variabele aardgascontracten HH

Cijfers voor typeafnemer 17.000 kWh



Gezamenlijke impact
op jaarbasis
€21,20

echter impact gedaalde waarde X
vele malen groter (meer dan €1000)

Terugleveringscontracten | Pers: juni 2024

Zaterdag 15 juni 2024 17

Teveel aan zonne-energie levert amper nog iets op

De teruglevergoeding die zonnepaneel-eigenaars krijgen, is vorig jaar veel 'sterker gedaald dan de elektriciteitsprijs', waarschuwt de VREG, de Vlaamse energie-waakbond. Een nieuwe stijging is onwaarschijnlijk, dus roept de VREG eigenaars op het geweer van schouder te veranderen.

WERNER ROMMERS

Wie zonnepanelen en een digitale meter heeft, kan van zijn energieleverancier een teruglever- of injectievergoeding krijgen. Dat is een financiële compensatie voor de stroom die je zonnepanelen hebben opgewekt, maar die niet toegevoerd wordt dus op het net wordt gezet.

De vergoeding is nooit een grote vepot geweest. Met uitzondering dan van 2022, tijdens de energiecrisis. Wie in september 2022 een teruglevercontract afsloot, kreeg toen gemiddeld een halve euro per kilowattuur (kWh) die op het net belandde. In tijden van peperdure energiefacturen. Maar vandaag lijkt het wat de definitief van de zonnepaneel-eigenaars oproept: het geweer van schouder te veranderen. Zijdende, de teruglevergoeding te laten voor wat het 'maar' is. Injectieprijs die in mei bijvoorbeeld 300 kWh, hou je daar met een teruglevergoeding van 0,05 euro-amp 15 euro aan over.

Geen beterschap

Terwijl de jaarlijkse elektriciteitsfactuur van een doorsnee gezin (exclusief heffingen, btw en nettotarieven) zakke van gemiddeld 1.270 euro in januari naar 720 euro in december – een daling met 40 procent –, denderde de gemiddelde teruglevergoeding vorig jaar veel sneller naar beneden: van 0,15 begin het jaar naar 0,06 euro per kWh in december, een daling met 60 procent. Ook de eerste maanden van 2024 vertonen absoluut geen beterschap: wie in maart een teruglevercontract afsloot,

Volgens de VREG moeten consumenten daarom voortaan "zo veel mogelijk gaan inzetten op het zelf verbruiken van hun geproduceerde elektriciteit. Want hoe meer je zelfverbruik laat samenvallen met de periodes waarin je zonnepanelen elektriciteit produceren, hoe minder elektriciteit je dan moet afnemen van het net, wat resulteert in een netto kostenbesparing."

300 kWh opgewekte energie zelf verbruiken in plaats van ze te moeten afnemen van je leverancier levert immers een besparing op je energiefactuur op van zo'n 60 à 70 euro. Hoe je veel meer op zelfverbruik inzet? "Door je verbruik te sturen via een thuisbatterij, of via slimme toepassingen zoals een laadpaal of warmtepomp", aldus de woordvoerder van de VREG. Ook de Belgische federatie van energiebedrijven (FEBEG) zegt in een reactie dat een foto hogere teruglevergoeding nog wel-

nig realistisch is: "We hebben vandaag in ons land al zo'n 10 miljoen zonnepanelen aan zonnepanelen, wat de komende jaren nog verder zal stijgen", zegt directeur Marc van den Bosch. "Met vandaag als consequentie dat we tijdens zonnige weksdende met een overaanbod aan energie zitten, wat voor negatieve prijzen zorgt en waardoor energieleveranciers peperdure zogenaamde 'omhuilfabrieken' riskeren, omdat ze het evenwicht op het elektriciteitsnet verstoren."

Goed dimensioneren Ook FEBEG roept consumenten daarom op om de elektriciteits die hun zonnepanelen opwekken "zo veel mogelijk zelf te verbruiken. Wat kan helpen, is je zonnepanelen eerder oost-west, in plaats van pal op het zuiden te installeren. Op die manier verrijkt je 's middags een enorme piek aan opgewekte elektriciteit, die je op dat moment erg moeilijk zelf opgebruikt krijgt."

Zo optimaliseer je jouw zelfverbruik

- Orienteer je zonnepanelen meer naar het oosten en westen, in plaats van pal op het zuiden
- Overweeg een thuisbatterij of laadpaal om je zelfverbruik te verhogen
- Stem het aantal zonnepanelen af op je zelfverbruik

SLIMMER LEVEN

"Wie een oud huis koopt, neemt best iemand mee die iets van elektriciteit kent"

DIT DOET EEN ELEKTRICIAN

ZEKER (NIET) IN ZIJN HUIS

Wat doet een elektricien thuis met zijn zonnepanelen, stopcontacten en elektrische installatie? Wat zijn de kleine geheimen van de kenneer, die elke dag opnieuw dezelfde vragen en problemen ziet? We vragen het aan elektricien Peter Dossche.

JEROEN DEBLAERE



"Ik richt mijn zonnepanelen op het zuidwesten"

"Ik weet wel dat je niet zomaar kan kiezen hoe je je zonnepanelen legt", zegt Peter Dossche uit Merode. "Maar ik heb er intussen dertig jaren van geleerd. Dat wil zeggen dat de zuiden is natuurlijk het beste qua rendement, maar je moet jezelf afvragen wanneer heb je die stroom nodig? Als je overdag zelden thuis bent, heeft het niet zoveel zin om dan heel veel stroom te produceren en goedkoop op het net te zetten. Als je op het zuidwesten richt, val je piek later in de namiddag en heb je rond halfvijf, vijf uur nog een mooie opbrengst om de waar te doen, heb je te verwarmen met je warmtepomp of om je auto op te laden met zonnestroom."



"Ik let erop dat mijn keuring niet verval"

"Wie een huis koopt, bestreedt er vaak geen aandacht aan, maar de keuring van je elektrische installatie is erg belangrijk. Die keuring is 25 jaar geldig. Dat wil zeggen dat de huizen die in 1999 nieuw gebouwd werden – en dat voelt toch nog redelijk recent – nu opnieuw gekeurd moeten worden. Heel wat eigenaars vergeten dat, maar als er een brand uitbreekt en je hebt geen geldig keuringrapport, gaat je verzekering ongetwijfeld moeilijk doen."



"Ik controleer altijd het injectie tarief"

"Wij hebben in totaal vijftig zonnepanelen en produceren dus best wat stroom", zegt Dossche. "Daarom controleer ik bij het afsluiten van een energiecontract hoeveel ik krijg voor de energie die ik op het net zet. Omdat ik, zelfs al heb ik een thuisbatterij, nog zo'n 6.000 kilowattuur op het net plaats, scheelt dat enorm bij de afrekening. Voor kleinere installaties, die nog 600 of 1.000 kilowattuur teruglaten op het net, is dat misschien iets minder interessant. Het is goed om dat eens in detail na te rekenen."

Ontdek de verschillende tentoonstellingen van The Phoebus Foundation!

3500 Jaar Textielkunst
HeadquARTers, Antwerpen

Burcht Singelberg
Willo, Beveren

CoBra Daport
HeadquARTers, Antwerpen

Deugnieten & Rebellen
HeadquARTers, Antwerpen

WAT IS KUNST?
www.watiskunst.be

INFO & RESERVATIES:
www.phoebusfoundation.org
www.headquarters-katoenmatie.com

INDAVIER



"Ik heb geen dimmers, wel een app met drie 'moods' voor mijn verlichting"

"Ik overdrijf niet met automatisering"

"Twee stopcontacten per kamer? Te weinig"

"Ik heb geen USB-stopcontacten"

"Een deel van mijn beroep is zaken automatisch laten werken in huis. Vroeger heette dat domotica, maar dat woord heeft voor velen een slechte naam gekregen en dus spreken we van woningautomatisatie. Toch is het erg leuk in plaats van schakelaars niet dimmers te plaatsen, die je voor elke gelegenheid opnieuw moet afstellen, heb ik toch drie moods. Dat wil zeggen dat ik in een app kan kiezen voor 'tv', 'lezen' of 'sfeet'. Elk van die drie situaties heeft een eigen afstelling en verlichting."

"Vandaag kun je omléng veel oplossingen automatiseren: wanneer moet je verwarming opspringen, afhankelijk van de zon en de stroomprijs, bijvoorbeeld? Ook dat kan boeiend zijn, maar wordt al een stuk ingewikkelder. Soms belten klanten mij met de vraag waarom hun boiler niet meer opwarmt."

N Het Nieuwsblad Nieuwsblad WEBSITE 15/06/2024 - 22:00

Na advies van VREG om thuisbatterij te gebruiken: hoe rendabel is dat eigenlijk?

SENTIMENT	MEDIAWAARDE	MEDIABEREIK	POSITIONERING
Positief	€ 6.980,26	1,27M	623 woorden

Zonnestroom op het net zetten, levert amper iets op. Dus raadt de Vlaamse energiewaakbond aan om je opgewekte energie zo veel mogelijk te verbruiken, bijvoorbeeld door een thuisbatterij te plaatsen. Alleen: is dat wel interessant, zo'n batterij?

De Vlaaming heeft vorig jaar een recordaantal zonnepanelen geïnstalleerd, goed voor een gecombineerd vermogen van 1.139 megawatt – het equivalent van de energieproductie van meer dan twee gascentrales. Alleen: waar je vroeger een terugdraaiende teller had en dus veel geld kreeg voor stroom die je niet zelf verbruikte, is de injectie vergoeding voor zonnestroom nu gedaald tot 5 cent per kWh. Peanuts dus.

Teruglevergoeding voor zonnepanelen levert amper nog iets op, en dat kan je zelf oplossen. Gebruik je eigen stroom op, luidt dan ook het advies van de Vlaamse energieregulator VREG. Want stroom die je niet moet kopen van je energieleverancier, is de goedkoopste stroom. Dat kan je doen door je wasmachine of vaatwasser op te zetten als de zon schijnt, of door een thuisbatterij te gebruiken. Alleen lijken experts vandaag nog steeds niet erg enthousiast over die thuisbatterijen. (Lees verder onder de foto)

Twee jaar geleden al waarschuwde consumentenorganisatie Testaankoop dat een thuisbatterij, ondanks een mooie premie en veel promotie, eigenlijk niet rendabel was. "En dat is volgens ons nog steeds niet veranderd", zegt woordvoerder Laura Clays. "Want waarvoor gebruik je die thuisbatterij? 's Avonds de tv opzetten en je wasmachine, koelkast en diepvries voor 's nachts? Voor die kleine dingen is zo'n thuisbatterij een vrij grote investering. Nog steeds denken heel veel mensen dat je zo'n batterij gebruikt om in de zomer op te laden en in de winter de stroom te gebruiken, maar zo werkt het niet. Vandaag is de batterij nog te duur en de levensduur van 10 jaar is te kort om financieel zeer voordelig te zijn."

"Wat is de terugverdientijd van een nieuwe keuken? Die vraag stelt niemand, omdat het je comfort verhoogt. En dat kan een thuisbatterij ook doen"

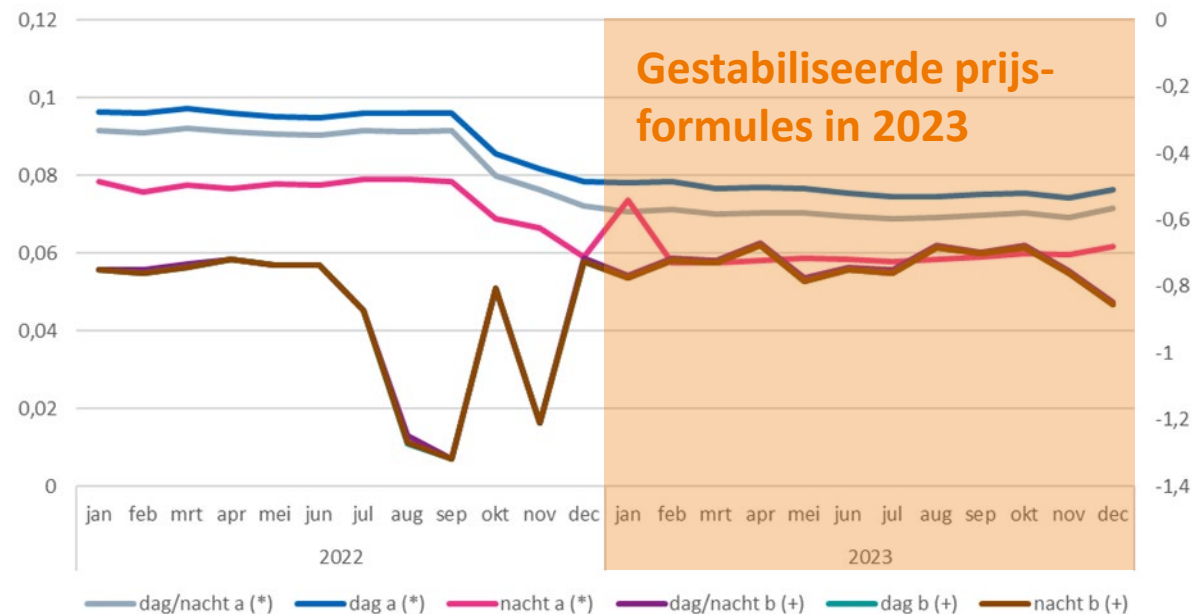
Joannes Laveyne

Energy-expert UGent

Terugleveringscontracten



Daling sterker dan bij afnamecontracten (energiecomponent)

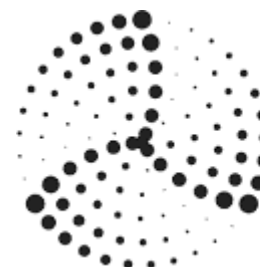


Factor a (*) gedaald,
factor b (-) gedaald (positief),
maar impact daling factor a is groter

Dynamische contracten | Aanbod

Uitbreiding contractaanbod in 2023.
Evolutie zet zich verder in 2024

- Uitbreiding van 2 naar 7 leveranciers in 2023

The logo for ENGIE, featuring a stylized grey arc above the word "ENGIE" in a bold, sans-serif font.The logo for YUSO, featuring a stylized grey wave icon to the left of the word "YUSO" in a bold, sans-serif font.The logo for ebem, featuring a stylized sun icon with rays to the left of the word "ebem" in a bold, sans-serif font.The logo for OCTA+, featuring a solid grey circle to the left of the word "OCTA+" in a bold, sans-serif font.The logo for Eneco, featuring a cluster of grey circles of varying sizes to the left of the word "Eneco" in a bold, sans-serif font.The logo for frank energie, featuring the word "frank" in a bold, lowercase sans-serif font above the word "energie" in a smaller, lowercase sans-serif font.The logo for Ecopower CV, featuring the word "Ecopower" in a bold, sans-serif font with "CV" in a smaller font below it.

Dynamische contracten | Aanbod

Uitbreiding contractaanbod in 2023.
Evolutie zet zich verder in 2024

Informatieverlening leverancier
naar klant vóór sluiten contract*

- **Meer info over dynamische contracten op websites leveranciers** die dit aanbieden



dynamisch contract



* Verplichtingen beschreven in art. 3.2.18, 8° /6 van het Energiebesluit

Dynamische contracten | Aanbod

Uitbreiding contractaanbod in 2023.
Evolutie zet zich verder in 2024

Informatieverlening leverancier
naar klant vóór sluiten contract*

Intekenprocedure verschilt sterk
van leverancier tot leverancier



dynamisch contract elektriciteit tekenen



- **Ofwel aparte procedure voor dynamische contracten:**
eerst klant informeren en nagaan of dynamisch goede keuze is
- **Ofwel identieke procedure voor alle contracten:**
geen specifieke begeleiding klant

* Verplichtingen beschreven in art. 3.2.18, 8° /6 van het Energiebesluit

Dynamische contracten | Aanbod

Uitbreiding contractaanbod in 2023.
Evolutie zet zich verder in 2024

Informatieverlening leverancier
naar klant vóór sluiten contract*

Intekenprocedure verschilt sterk
van leverancier tot leverancier

Dienstverlening leverancier
naar klant tijdens contract



day ahead prijzen



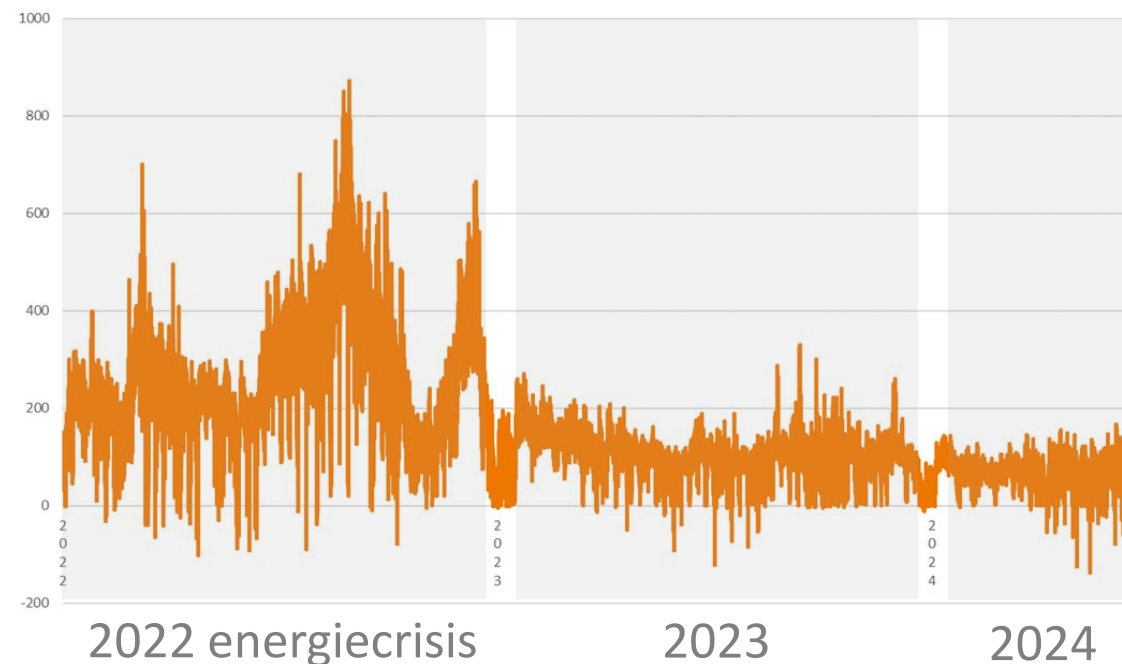
- Meeste leveranciers stellen **day ahead prijzen** ter beschikking via website of app of platform waarmee ze samenwerken, maar daar stopt de dienstverlening vaak
- Apps kunnen wel **dienstverlening** bevatten **rond slim laden EV**
- Beperkt aantal leveranciers biedt tegen betaling een **energiebeheersysteem** aan
- **Ruimte voor verbetering**

* Verplichtingen beschreven in art. 3.2.18, 8° /6 van het Energiebesluit

Dynamische contracten | Prijsvolatiliteit day ahead

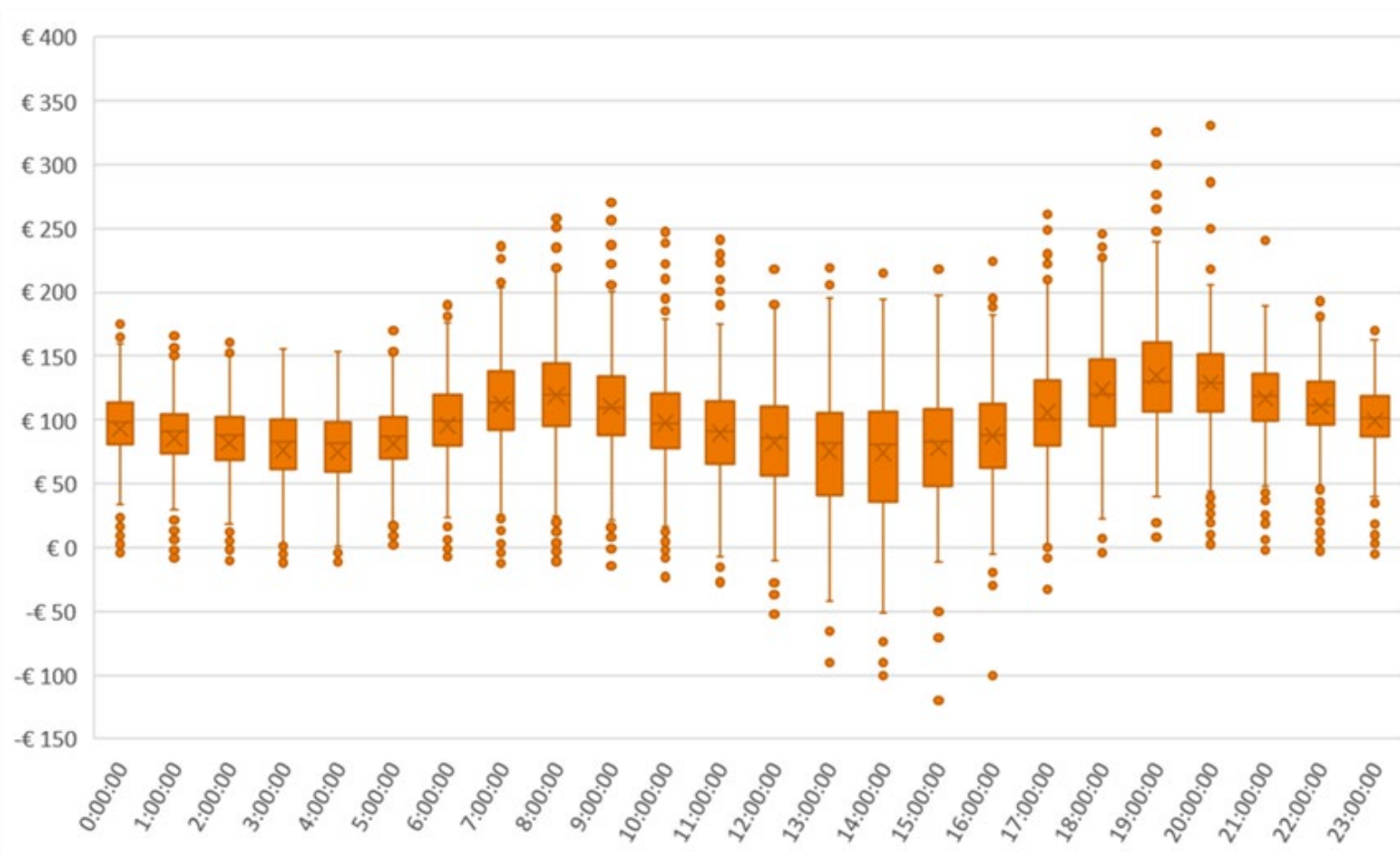
	2022	2023	2024 (tem 15 juni)
Gemiddelde uurprijs (€/MWh)	€244,53	€97,27	€60,43
Standaardafwijking	€134,65	€45,87	€33,14
Hoogste uurprijs (€/MWh)	€871,00	€330,36	€167,56
Laagste uurprijs (€/MWh)	€-100,00	€-120,00	€-138,76
Aantal uren met negatieve uurprijs	112	222	173
% van totale uren	1,3%	2,5%	4,3%
% negatieve prijzen tussen 1u-6u	16%	31%	8%
% negatieve prijzen tussen 11u-17u	70%	46%	77%
Maanden meeste negatieve prijzen	Apr (21) Mei (20)	Jul (52) Dec (50)	Mei (64) Jun 1-15 (36)
Aantal uren met uurprijs >€150	6.760	892	4
% van totale uren	77,2%	10,2%	0,1%
% prijzen >€150 tussen 6u-11u	22%	31%	
% prijzen >€150 tussen 17u-23u	28%	48%	

Day-ahead uurprijzen EPEX Spot Belgium (2022-2024)



Dynamische contracten | Prijsvolatiliteit op uurbasis in 2023

Day-ahead uurprijzen EPEX Spot Belgium



Prijzen 2023 dynamische contracten vs. vast en variabel (1/2)

Analyse voor huishoudelijke afnemer – 3.500 kWh, tweevoudige meter

Dynamisch energiecontract was goedkoopst

ENERGIE Wie vorig jaar een variabel contract had voor elektriciteit, betaalde daar meer dan 400 euro minder voor dan wie een vast contract had. Dat blijkt uit een analyse van de Vlaamse energieregulator Vreg.

Een variabel contract kostte in 2023 gemiddeld 1.169 euro voor een verbruik van 3.500 kWh. Wie een vast contract had, betaalde voor hetzelfde verbruik 1.577 euro. Dat heeft ermee te maken dat leve-

ranciers nog altijd hoge risicopremies aanrekenen voor een vast contract.

Risicopremie

Het goedkoopst af waren de klanten met een dynamisch contract, waarbij de betaalde elektriciteitsprijs uur per uur kan verschillen en de risicopremie erg laag was. Zij hadden een gemiddelde jaarprijs van 1.095 euro. Klanten met een dynamisch contract moeten wel be-

reid zijn hun verbruik te verschuiven naar uren met lage prijzen, anders dreigen ze (veel) meer te betalen. Maar omgekeerd genieten ze ook het voordeel wanneer de prijzen erg laag zijn.

Vorig jaar waren er 222 uren met groothandelsprijzen voor elektriciteit die onder nul zakten. Dat zijn er honderd meer dan een jaar voordien. De laagste prijs die werd genoteerd was -120 euro per MWh. (wwi)

Bron: DS, 15 juni

- ▶ **Alle elektriciteitscontracten voor huishoudelijke afnemers** aangeboden in 2023 via **V-test®**
- ▶ Berekening jaarkost **op basis van werkelijke eenheidsprijzen in 2023** voor standaard afnameprofiel
- ▶ **Weging** volgens maand waarin contractversie werd aangeboden in V-test®

Prijzen 2023 dynamische contracten vs. vast en variabel (2/2)

Analyse voor huishoudelijke afnemer – 3.500 kWh, tweevoudige meter

Resultaten

€1.577,42 | vast

€1.169,17 | variabel

€1.095,37 | dynamisch (met gestandaardiseerd profiel)

Aanzienlijke meerprijs VASTE CONTRACTEN

- Hogere prijzen begin van het jaar die constant blijven
- Nieuw contractaanbod werd goedkoper, maar bleef duidelijk duurder dan variabel of dynamisch

Impact enkel op ENERGIEKOST

- Bij dynamische contracten ook risico op hoger capaciteitstarief
- ToU bij nettarieven in onderzoek

Lagere risicopremie in DYNAMISCHE CONTRACTEN houdt contracten goedkoper

- Hoger prijsrisico consument door blootstelling volatiliteit, maar geeft in 2023 voor dit profiel geen financieel nadeel
- Ander afnameprofiel kan ander resultaat geven (+ of -)

PROSUMENTEN met dynamisch tarief lagere terugleveringsvergoeding, thuisbatterij kan helpen

Q&A

Nieuwe regelgeving rond facturatie en informatieverlening door leveranciers

Maandfacturatie

- ✓ Bij elke leverancier
- ✓ Bij elk product

Controle door VREG
Check via V-test®



sinds 1 jan 2024

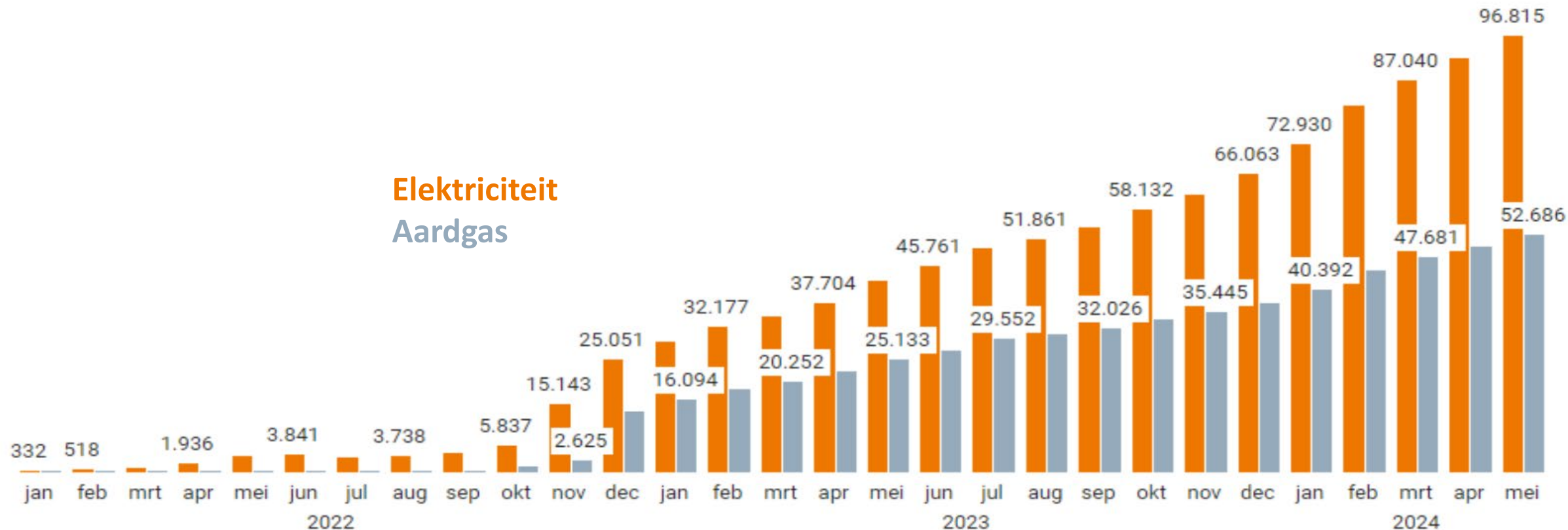
Wetgeving

Wijziging Energiebesluit van 16 juli 2023 – art. 12 (B.S. 07/09/2023)

Gewijzigd artikel 3.2.18, 4°, c), Energiebesluit

Digitale meters met maandfacturatie

Deze klanten krijgen niet langer voorschotfacturen en een jaarlijkse afrekening, maar krijgen elke maand een afrekeningsfactuur op basis van hun verbruik van die maand.



Maandfacturatie

- ✓ Bij elke leverancier
- ✓ Bij elk product

Maandelijke energiekostenraming

sinds 1 jan 2024

vanaf 1 jul 2024

Wetgeving

Wijziging Energiebesluit van 16 juli 2023 – art. 12 (B.S. 07/09/2023)

Wijziging artikel 3.2.18, 10/1° Energiebesluit **vanaf 1 juli 2024**

Gewijzigd artikel 3.2.18, 10/1° Energiebesluit:

”(Elke leverancier) zorgt ervoor dat aan afnemers met digitale meters maandelijks nauwkeurige verbruiksgegevens **en energiekostenramingen** die op het werkelijke verbruik gebaseerd zijn, beschikbaar worden gesteld.

De leverancier mag geen extra kosten aanrekenen om die informatie te verstrekken. De informatie wordt bij voorkeur elektronisch op een overzichtelijke en gemakkelijk begrijpbare manier beschikbaar gesteld via een door de afnemer gekozen communicatiekanaal. De leverancier vermeldt de mogelijkheid op zijn website.”

→ doel is gebruiker met digitale meter beter inzicht geven in zijn verwachte afrekeningsfactuur en op basis hiervan al dan niet zijn voorschotten aan te passen

→ marge voor leverancier om dit in te vullen (app, klantzone, factuur, ...)

Maandfacturatie

- ✓ Bij elke leverancier
- ✓ Bij elk product

Maandelijke energiekostenraming

Wetgeving

Toevoeging nieuwe punten 15° en 16° aan artikel 3.2.18, Energiebesluit

sinds 1 jan 2024

vanaf 1 jul 2024



Maandfacturatie

- ✓ Bij elke leverancier
- ✓ Bij elk product

Maandelijke energiekostenraming

Meer informatie over lopend contract

sinds 1 jan 2024

vanaf 1 jul 2024

Wetgeving

Wijziging Energiebesluit van 16 juli 2023 – art. 12 (B.S. 07/09/2023)

Toevoeging nieuwe punten 15°, 16° en 17° aan artikel 3.2.18, Energiebesluit

Nieuwe punten 15° en 16° worden toegevoegd aan artikel 3.2.18 Energiebesluit:

15° (Elke leverancier) “vermeldt **op iedere voorschotfactuur** de precieze benaming van de huidige producten en toepasselijke tariefkaarten of, als het gaat om een digitale voorschotfactuur, de link naar de toepasselijke tariefkaarten, en ook de start- en einddatum van de huidige producten”;

16° (Elke leverancier) “zorgt ervoor dat de afnemer zijn lopende producten en de toepasselijke tariefkaarten, met de vermelding of het een variabele, een vaste, of een dynamische prijs betreft, en ook de start- en einddatum van de huidige producten altijd kan terugvinden in de **onlineklantzone**;

→ Waren al verplichte vermeldingen op de factuur (cfr. art. 3.2.18, 3°/2 Energiebesluit)

Maandfacturatie

- ✓ Bij elke leverancier
- ✓ Bij elk product

Maandelijks energiekostenraming

Meer informatie over lopend contract

sinds 1 jan 2024

vanaf 1 jul 2024

Nieuw punt 17 °wordt toegevoegd aan artikel 3.2.18 Energiebesluit:

17° (Elke leverancier) zorgt ervoor dat de volgende informatie eenvoudig terug te vinden is **op zijn website**:

- a) **de tariefkaarten van alle producten** die hij levert aan afnemers, inclusief terugleveringscontracten;
- b) de **werkelijke indexwaarden van de achttien voorgaande maanden** van de parameters die gebruikt zijn in de prijsformules van de producten met variabele prijzen die hij levert aan afnemers, inclusief terugleveringscontracten;”

Maandfacturatie

- ✓ Bij elke leverancier
- ✓ Bij elk product

Maandelijke energiekostenraming

Meer informatie over lopend contract

sinds 1 jan 2024

vanaf 1 jul 2024

Huidig contract

Smart Variabel - mei 2024
OCTA+ ENERGIE

Variabel tarief

⚠ Je hebt je huidig contract afgesloten op 10/02/2022. Het loopt **tot 6/04/2023**. De V-test® schat de prijs voor een volledig jaar. Zo kan je goed vergelijken.

⚠ Let op: Verander je van contract? Hou rekening met de **vaste vergoeding**. Soms moet je die **voor een heel jaar betalen**. Heb je **kortingen** bij je contract? Soms krijg je die **pas na een jaar**.

GESCHATTE JAARPRIJS
INCLUSIEF BTW

€ 1.434,23

[Meer details](#)

Smart Variabel

Huidig contract

Smart Variabel - mei 2024
OCTA+ ENERGIE ★★★★★ 4/5

Variabel tarief

⚠ Je hebt je huidig contract afgesloten op 10/02/2022. Het loopt **tot 6/04/2023**. De V-test® schat de prijs voor een volledig jaar. Zo kan je goed vergelijken.

⚠ Let op: Verander je van contract? Hou rekening met de **vaste vergoeding**. Soms moet je die **voor een heel jaar betalen**. Heb je **kortingen** bij je contract? Soms krijg je die **pas na een jaar**.

GESCHATTE JAARPRIJS
INCLUSIEF BTW

€ 1.434,23

Energietype	Looptijd	Tarief	Geschatte jaarprijs (incl. btw)			
Gas	1 jaar	Variabel tarief				
Links						
Tariefkaart bekijken						
Start contract						
			Energiekost	c€/kWh	kWh	€
			Vaste vergoeding			€ 160,00
			Energiecomponent (24u)	5,32	16.000	€ 851,67
			Metadaten			€ 262,56

HOE VERANDEREN VAN CONTRACT

[SLUITEN](#) [AFDRUKKEN](#)

Maandfacturatie

- ✓ Bij elke leverancier
- ✓ Bij elk product

Maandelijks energiekostenraming

Meer informatie over lopend contract

Mijn V-test®
Details en tariefkaart van huidig contract beschikbaar maken

sinds 1 jan 2024 vanaf 1 jul 2024 vanaf 9 jul 2024

Maandfacturatie

- ✓ Bij elke leverancier
- ✓ Bij elk product

Maandelijks energiekostenraming

Meer informatie over lopend contract

Meer transparantie over berekening factuur variabele contracten

sinds 1 jan 2024

vanaf 1 jul 2024

Wetgeving

Wijziging Energiedecreet van 16 juli 2023 – art. 12 (B.S. 07/09/2023)

Toevoeging nieuw punten 18° en 19° aan artikel 3.2.18, Energiebesluit

* Werkelijke indexwaarden van de achttien voorgaande maanden van de parameters die gebruikt zijn in de prijsformules van de producten met variabele prijzen die hij levert aan afnemers, inclusief terugleveringscontracten

Maandfacturatie

- ✓ Bij elke leverancier
- ✓ Bij elk product

Maandelijks energiekostenraming

Meer informatie over lopend contract

Meer transparantie over berekening factuur variabele contracten

sinds 1 jan 2024

vanaf 1 jul 2024

In online klantzone (of op aanvraag via overeengekomen communicatiemiddel) krijgt afnemer met digitale meter zicht op:

- **gemeten maandafname en maandinjectie**
- **prijsformule cfr. tariefkaart**
- **werkelijke indexwaarden van de parameters gebruikt in prijsformule**

Maandfacturatie

- ✓ Bij elke leverancier
- ✓ Bij elk product

sinds 1 jan 2024

Maandelijke energiekostenraming

Meer informatie over lopend contract

Meer transparantie over berekening factuur variabele contracten

vanaf 1 jul 2024

Controle leveranciers
zomer-najaar 2024



Maandfacturatie

- ✓ Bij elke leverancier
- ✓ Bij elk product

Maandelijke energiekostenraming

Meer informatie over lopend contract

Meer transparantie over berekening factuur variabele contracten

Unieke identificatiecode & QR-code

sinds 1 jan 2024

vanaf 1 jul 2024

vanaf 1 jul 2025

Wetgeving

[Wijzigingsbesluit Energiebesluit van 3 mei 2024 - art. 18](#)

Toevoeging nieuw punt 20° aan artikel 3.2.18, Energiebesluit

Vraag van minister Demir aan VREG (ADV-2023-11)



Nieuw punt 20° wordt toegevoegd aan artikel 3.2.18 Energiebesluit:

20° (Elke leverancier) vermeldt **vanaf 1 juli 2025** op iedere **voorschotfactuur, afrekeningsfactuur en contractvernieuwing** van huishoudelijke afnemers die niet genieten van het sociaal tarief en kleinzakelijke afnemers, behalve als het de netbeheerder als sociale leverancier of als noodleverancier betreft, de **unieke identificatiecode** van de versie van het product waarop de afnemer heeft ingetekend of die wordt aangeboden bij contractvernieuwing, zoals toegekend door de VREG na de rapportering van deze productversie met het oog op de opname hiervan in het vergelijkingsinstrument, vermeld in artikel 3.1.16 van het Energiedecreet. Deze unieke identificatiecode wordt tevens op iedere voorschotfactuur, afrekeningsfactuur en contractvernieuwing meegenomen **in de vorm van een link en een QR-code**, die de afnemer **onmiddellijk leidt naar een vergelijking van dit contract met het bestaande marktaanbod** in het prijsvergelijkingsinstrument van de VREG

...

De minister kan nadere regels vastleggen aangaande ... de vorm van de verwijzing, vermeld in het eerste lid, 20°.

Maandfacturatie

- ✓ Bij elke leverancier
- ✓ Bij elk product

Maandelijke energiekostenraming

Meer informatie over lopend contract

Meer transparantie over berekening factuur variabele contracten

Unieke identificatiecode & QR-code

sinds 1 jan 2024

vanaf 1 jul 2024

vanaf 1 jul 2025

Onze ideeën | Vermelding unieke identificatiecode & QR-code

Zit u met dit contact nog goed?

Is het voorgestelde contract interessant?

Klik op deze link om uw contract meteen te vergelijken met het huidige marktaanbod. Scan de QR-code.

Of ga naar www.vreg.be/vergelijk en voer daar dit kenmerk in van uw contract: 10003-1.4.20240101.








Mijn huidige energiecontract(en) of verlengingsvoorstel

Ingeschat voor een gemiddeld gezin

Leveranciernaam ★★★★★ 3/5

 Gas	Productnaam Variabel Tariefkaart	Prijs Goedkoopste € ————— €€ ————— €€€ Duurste
 Elektriciteit	Productnaam Variabel 100% groen & lokaal Tariefkaart	Prijs Goedkoopste € ————— €€ ————— €€€ Duurste
 Teruglevering	Productnaam Variabel Tariefkaart	Prijs Goedkoopste € ————— €€ ————— €€€ Duurste

DOE DE V-TEST*

Wat kan ik nu doen?

Je kan deze inschatting personaliseren met je eigen verbruik om een correctere vergelijking te maken.

Focus op uitgebreid gebruikersonderzoek

ENERGIEhuis



Vlaanderen
is energie en klimaat



VVSG

<https://www.vvsg.be> › kennisitem › e-inclusie-de-digital... ⋮

E-inclusie: De digitale kloof overbruggen voor en met ... - VVSG

VREG informeert

Controle
door VREG

Bevraging/
controle
leveranciers

Bevraging/
controle
leveranciers
Mijn V-test®

Bevraging/
controle
leveranciers

Vraag van minister
Demir aan VREG
([ADV-2023-11](#))

Maandfacturatie
✓ Bij elke
leverancier
✓ Bij elk product

Maandelijke
energiekosten-
raming

Meer informatie
over
lopend contract

Meer
transparantie over
berekening factuur
variabele
contracten

Unieke
identificatiecode
& QR-code



sinds 1 jan 2024

vanaf 1 jul 2024

vanaf 1 jul 2025

Q&A

A black power cord with a two-pronged plug is shown in the foreground. The cord loops through the background. Overlaid on the image is a circular diagram with two light gray circular nodes. The node on the left is labeled 'Markttoezicht' and the node on the right is labeled 'Technische regulering'. The right node has a thick orange border, while the left node has a thin gray border.

Markttoezicht

**Technische
regulering**

Toegangscontract

Toegangscontract

- ▶ **Toegangscontract** = contract dat toegangshouder met distributienetbeheerder sluit m.b.t. toegang tot diens distributienet
- ▶ **Juridische grondslagen**
 - Art. 1.1.3, 121° en art. 4.1.18 Energiedecreet
 - Art. 4.2.2 en art. 4.2.3 Technisch Reglement Distributie Elektriciteit
 - Art. 4.2.2. en art. 4.2.3 Technisch Reglement Distributie Gas
- ▶ Huidig Toegangscontract dateert uit **2014-2015**

Ondertekening meest recente Toegangscontract is één van de voorwaarden voor toegang tot het distributienet

Toegangscontract

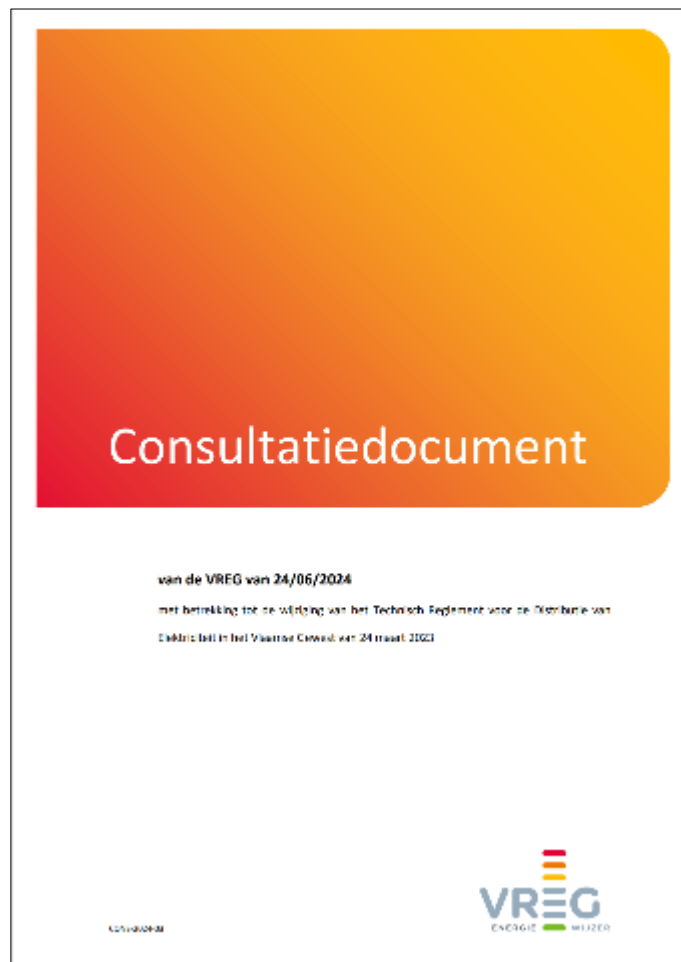
- ▶ Vorig najaar nam **Fluvius initiatief** voor **nieuwe versie** Toegangscontract
 - Inhoudelijk hebben de voorstellen van Fluvius o.m. betrekking op:
 - ▶ Borgstellingswijzen toegangshouders
 - ▶ Wederzijdse algemene aansprakelijkheidsregeling DNB's - toegangshouders
 - ▶ Forfaitaire schadeloosstelling onjuiste + laattijdige meet- en allocatiegegevens
 - Formele consultatie Fluvius liep van 5 december 2023 t.e.m. 31 januari 2024
 - Fluvius diende op 15 mei 2024 formeel voorstel ter goedkeuring in bij VREG
 - Geconsulteerde documenten, consultatiereacties, consultatieverslag en documenten die bij VREG ter goedkeuring werden ingediend → raadpleegbaar op [website Fluvius](#)

- ▶ **VREG** beoordeelt voorstel Fluvius en zal – *cf.* art. 1.2.4, §5 TRDE/TRDG – **binnen redelijke termijn beslissing nemen** tot goedkeuring, verzoek tot herziening van het voorstel, of weigering

Q&A

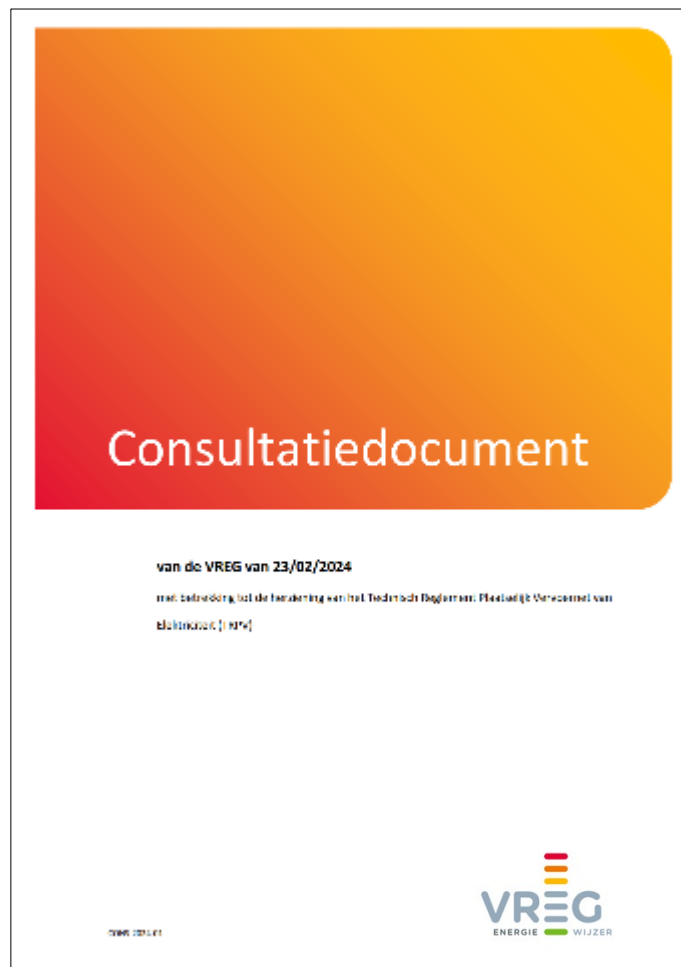
Consultatie TRDE & TRPV

Consultatie TRDE



- ▶ Nieuw: van 24 juni tot en met 3 september
- ▶ Stakeholderoverleg 12 juni
- ▶ Voornaamste onderwerp:
 - Verplichting tot opname van de kwartiergegevens uit de digitale meters in de allocatie vanaf 1 januari 2026
 - ▶ Energiebesluit (Art. 3.1.57)
 - ▶ Nieuwe structuur voor de ‘allocatiepuntconfiguratie’
- ▶ <https://www.vreg.be/nl/consultatieformulier-cons-2024-03>

Consultatie TRPV



- ▶ Liep van 23 februari tot en met 19 april 2024
- ▶ Volledige herziening versie 2013
- ▶ Resultaat consultatie:
 - Ruim 200 opmerkingen door 6 marktpartijen
 - Verspreid over de verschillende hoofdstukken
- ▶ Planning:
 - Nu: verwerking reacties (enkele maanden)
 - Doel: nieuwe TRPV in najaar 2024

Q&A

